

אתגתא

בשבע 1083 ז' ו' באדר ב' תשפ"ד, 15.02.24

צילום: נמרוד רוזנטל

החוק מהעץ

היבולים שיורדים לטמיון, הניתוק ממסגרות העבודה
והלימודים ובעיקר – הגעגוע לבית ולחיי משפחה נורמליים.
רבבות המכונים מיישובי הצפון תלושים כבר ארבעה חודשים
מחייהם, ועדיין לא רואים את הסוף

// יוסף ארנפלד

למי יש עכשיו ראש להשקיע בבית?

למי שרוצה להציל חיים!

פרס #03

משכנתה לשנה עלינו

+בזכות משתלם 5,000 ₪ ליינוץ משכנתה

פרס #41

מנקה לשנה

+בזכות חבילת מוצרי ניקיון 'סנר' משתלמת

עזר
(ע"ר)
מציון
מערך תמיכה
רפואית

השתתפו בהגרלה השנתית של 'עזר מציון'!

זוכים בפרסים!

מצילים חיים <

רוכשים כרטיסים <

אנחנו יודעים שהראש שלכם לא נמצא עכשיו בהגרלות ובפרסים, אבל הילדים של 'עזר מציון' זקוקים מאוד לתרומות שמגיעות מהגרלת פרס מציל חיים. לכן אנחנו מזמינים אתכם להיכנס ולרכוש כרטיסים, להציל חיים, ועל הדרך לזכות בפרסים.

לחברת הפרסים המלאה ולהשתתפות בהגרלה: 2236* | ami.org.il

תנובה

אתגרים משפחתיים בימי מלחמה

הורות בימי מלחמה מביאה איתה אתגרים חדשים, התמודדויות חדשות, שאלות של ילדים שלא חשבנו שאי פעם נצטרך לענות עליהן. אין ספר הורות שנכתב לימים כאלה - ולכל אחד מאיתנו מגיעה קצת עזרה.

השנה, לרגל יום המשפחה, תנובה בשיתוף אפרת לקט - אמא מאמנת, מציעה לכם מגוון תכנים וכלים להתמודדות עם המצב.

מורידים מסך

התנהלות נכונה עם מסכים במלחמה

זוגיות במלחמה

איך לבנות מחדש את הביחד?

יחד מול הפחד

איך מתמודדים עם הפחדים שעולים לילדים?

הורים במילואים

איך מתמודדים עם הגעגוע?

מורידים סטרים

איך אפשר להוריד את הלחץ ולהירגע ביחד

מתבגרים ומתגברים

על הקושי של המתבגרים והמתבגרות במלחמה

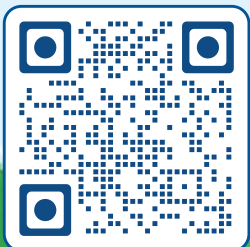
אחורה, קדימה

התמודדות עם רגרסיות

אמא, אבא, למה?

התמודדות עם שאלות הילדים

לכניסה למתחם
זמן משפחה
סרקו את הקוד

ידידיה מאיר
yedidyameir@gmail.com

ורוד פהו

חשוב להתכיים, חשוב לדעת עם מי. אל תהיו "תמימים שימושיים"

לעשות משהו למען משפחות החטופים". וואלה, מעניין. עכשיו שימו לב לפסקה הבאה: "מטבע הדברים ביקשו למצוא את המחבר ולא את המפריד בקרב קבוצה כה הטרוגנית, והוחלט שהרב מדן יישא תפילה לשלום המדינה והשופטת פרוקצ'ה תקריא קטעים ממגילת העצמאות ומ'שחקי שחקי' של טשרניחובסקי".

וגם זה נראה כמו סאטירה. הרב מדן קרא תפילה לשלום המדינה. אכן טקסט שהוא בלב הקונצנוס. ומה בחרה השופטת פרוקצ'ה? קטעים ממגילת העצמאות. טקסט מכונן שהיה פעם בלב הקונצנוס. בהחלט. עד שבאו אנשי המחאה הכוחנית של קפלן וניכסו אותו לעצמם, בטענה שתיקון מערכת המשפט מנוגד לעקרונותיו. מגילת העצמאות הפכה כידוע לסמל המאבק, לא פחות מזמבורה או צמיג בוער באיילון. אז כדי "למצוא את המחבר ולא את המפריד" פרוקצ'ה בחרה להקריא קטעים ממנה. ובאשר לטקסט השני, השיר (הנפלא כשלעצמו) "שחקי שחקי", פה כבר צריך ידע היסטורי קצת יותר נרחב. או פשוט גוגל: "הועלו מספר הצעות להפוך את השיר להמנון מדינת ישראל, לצידה או במקומה של 'התקווה', מאת חברי הכנסת מוחמד ברכה ואברהם בורג, שכן השיר הוא בעל מסר אוניברסלי ולכן הוא עדיף בעיניהם מ'התקווה' בעלת הצביון היהודי המובהק". הבנתם?

אבל שיהיה ברור: פרוקצ'ה לא רואה בזה שום צביעות. בעיניה, היא וכל מה שתקריא ותפסוק, הוא שיא הקונצנוס. איך היא כתבה בפסק הדין מעורר החלחלה שבו שלחה נערה בת 14 משילה למעצרי עד תום ההליכים? "המשיבה היא נערה צעירה אשר עד לתקופה האחרונה לא הייתה לה כל מעורבות עם החוק. היתקלותה עם החוק היא פרי אירועי התקופה. היא נסחפה, עם חברותיה, למאבק האידאולוגי המתנהל כיום סביב מדיניות ההתנתקות, המשלב בתוכו, למרבית הצער, גם נערים ונערות צעירים בשרים שאינם בשלים לכך. כל אלה הונעו על רקע תנועת מרי המונעת על ידי מבוגרים, אשר אינם חוסכים מילדיהם מעורבות במהלכים הפוגעים בחוק, מסכנים את גורלם ואת טובתם, ואינם מגוננים עליהם לבל ייקחו חלק במאבק רעיוני כשהם אינם כשירים, על שום גילם הצעיר, להבין את משמעויותיו ואת תוצאותיו".

חבל שלא התארגן מול ההופעה המקוממת של פרוקצ'ה מיצג: קטינות אזוריות במדי אסירות שמקריאות שורות על ערכי הדרור והחופש מאותו שיר של טשרניחובסקי: "שחקי שחקי על החלומות... כי עוד נפשי דרור שואפת... רוחו ישליך כבלי הבל... דרור לנפש... ישוב יפרח אז גם עמי, ברזל כבלי יוסר מנו". סיפור של קטינה.

חשוב לי מאוד להדגיש: אני לא טהרן. הידברות עושים עם אנשים שלא חושבים כמוך. אפילו עם כאלה שמאוד לא חושבים כמוך. כן, גם עם אנשי מחאת קפלן. ברור. זאת ועוד, אני חושב שבעידן שבו התקשורת עסוקה יום ולילה בלעשות דה-לגיטימציה לציבורים שלמים (פעם אלו החרדים ופעם הציונות הדתית) חשוב להכיר מקרוב. למעשה, זאת הדרך היחידה לדלג על התקשורת. אני בעד מפגשי פיוס, אני בעד נטיעות משותפות וכל פעילות מחברת אחרת, עם כולם. חוץ מקבוצה אחת (די קטנה, למרות כל הרעש שהיא מצליחה לעשות): אלה שמחוללים את השנאה וההסתה ומשתמשים בימים אלה ב"תמימים שימושיים", כפי שהיטיב להגדיר עורך העיתון הזה, עמנואל שילה.

זאת ועוד: יש הרבה אנשים טובים ב'אחים לנשק'. כן, גם אם הם לא חושבים כמונו. אגב, באופן אישי, חשבתי ואף כתבתי רבות בטור הזה, עוד לפני המלחמה, שיש במחאת קפלן אלפי ישראלים טובים ואכפתיים שיצאו לרחובות אחרי שהקמפיין של 'אחים לנשק' הצליח לגרום להם לחשוב שהם עומדים לאבד את המדינה. לכן גם לא הופתעתי מרוח ההתנדבות שלהם בארבעת החודשים האחרונים. אכפתיים היו, אכפתיים נשארו. ואיתם חשוב לדבר. אבל אלה שהסיתו אותם? מהם צריך להזהר מאוד. המטרה שלהם היא בדיוק הפוכה. לסכסך, לפלג, למוחק חלקים שלמים בעם. החזון הגדול של המנהיג שלהם הוא "גופות של יהודים צפות בירקון" (חלילה).

והם כל כך חדורים במטרה הרעה הזאת, וכל כך לא רואים בעיניים, שלמענה אין להם בעיה לעשות גם מעשים טובים. להתחפש במגושימות לסבתא המאחדת של הכיפה הסרוגה - שבסוף תטרוף אותה. ואז ישראל תהיה טובה יותר. באחריות. ●

של חצי מהעם, הם קוראים לנו לצאת לעוד מערכת בחירות, שישית. לגרום לשיא הקיטוב בשיא המלחמה. והכול מתוך תקווה שהפעם, אולי הפעם, הם יוכלו בעזרת הקמפיינים שלהם - והפעם לא עם אגרוף קמוץ אלא עם צבעים סגולים וכחולים ומסרים מאחדים על "ישראל טובה יותר. באחריות" - להוריד את הימין מהשלטון (מעניין מה הם יעשו אם גם הפעם, למרות כל ההסתה, הימין ינצח. לא יודע אם ילכו על קמפיין של שנאה או של אחדות, אבל האם מישו חושב שהם יקבלו את בחירת העם?).

וכשלמטרה המסוכנת הזאת עושים שימוש באנשים טובים מאוד ותמימים מאוד, במנהיגי ציבור שבעצם מסכנים את הציבור שלהם - אסור לשתוק. הסיכון גדול מדי. מבחינתי, הקש ששבר את גב הגמל היה הקידום הממומן של 'אחים לנשק' לטורים של רבנים ומנהיגים מוכרים בציונות הדתית על הצורך בבחירות עכשיו. שוב, אם עד עכשיו המפגשים האלה צרמו לי מאוד, והיו בעיקר בטעם רע - וטעם הוא הרי עניין של טעם - עכשיו ברור שיש פה איום של ממש.

ויש גם רגעים קומיים בכל המהלכים האלה של רודפי השלום החדשים. כשראיתי את המודעה על אירוע הנטיעות בקיבוץ רוחמה, חשבתי שמדובר בפרודיה. באמת. הייתי בטוח ששוב אור רייכרט חמד לצון. מצד אנשי הימין שייטלו חלק באירוע התנוסס בגאון על ההזמנה שמו של הרב יעקב מדן. וזה די ברור, הוא כבר שנים חלק ממזימי הידברות, ובימים אלה מעניין לשמוע את קולו, הן כראש ישיבת הר עציון ששילמה מחיר כבד במלחמה, והן כאביו של גיבור ישראל, אלישע יהודה בן רות, שמתמודד עם פציעתו הקשה בקרבות בעזה באופן מעורר הערצה. אבל מי מייצג את המחנה השני באירוע? הרי פרופ' רות גביון ז"ל, השותפה לאמנת גביון מדן, זו שאהרן ברק סירב למנות כשופטת עליון "בגלל שיש לה אג'נדה", כבר הלכה לעולמה. נו טוב, אז נמצא משפטנית אחרת. אפילו יותר חשובה, כי היא כן זכתה להיות שופטת עליון. מי? אתם יושבים? כבוד שופטת בית המשפט העליון בדימוס אילה פרוקצ'ה.

כן, היא. זאת ששלחה קטינים וקטינות למעצר ממושך בזמן המאבק - סליחה, ניסיונות המאבק - בגירוש מגוש קטיף. רק לפני שנתיים היא חזרה לפסקי הדין האלה בריאיון לסרט של נפתלי גליקסברג "שופטים בשר ודם" והסבירה בטוב טעם ודעת למה היה כל כך "מידתי" לעצור עד תום ההליכים עשרות קטינים וקטינות שביצעו "עבירות חמורות" משום שהשתתפו בהפגנה לא חוקית או חסמו איזה כביש או הבעירו צמיג במחאה נגד ההתנתקות וסירבו להזדהות. וכמה אין בה שום הרהור חרטה על מעצרי הקטינים ההם, כי ההחלטות האלה היו חשובות והצילו את המדינה מכאוס. איתה עושים נטיעות ט"ו בשבט תחת הכותרת "מאוחדים, מחזירים, מנצחים".

קבלו ציטוט מתוך טור של נחמה דואק שהשתתפה באירוע בקיבוץ רוחמה, שלדבריה אורגן על ידי קבוצה ששמה 'בראשית'. אני כותב "לדבריה", כי על המודעה שאני ראיתי לא הופיע השם הזה. בכלל, בימים האחרונים יש הרבה מודעות וקמפיינים שמושקעים בהם מיליונים, אבל משום מה אלה שעומדים מאחוריהם חוששים להזדהות. מעניין למה. כל איילון בעצם מלא בפשקווילים לא חתומים ענקיים של כל מיני עמותות מסתוריות ועתירות תקציב שקוראות לנו להתאחד ולהחליף את הממשלה.

באשר למיזם הנטיעות, דואק הסבירה שעומדים מאחוריו "בני הציונות הדתית, שחברו למחאת קפלן נגד הרפורמה המשפטית. בשלטים נכתב אז 'דתיים, ציונים, דמוקרטים'. הפעם חשו שחייבים

שלושה שבועות חלפו מט"ו בשבט. שלושה שבועות שהם שלושה טורים שבהם התאפקתי מלכתוב את מה שאני חושב על אירוע הנטיעות שנערך בקיבוץ רוחמה שבעוטף עזה תחת הכותרת "מאוחדים, מחזירים, מנצחים". ותאמינו לי שזה היה קשה כי האירוע הזה גרם לי לכאב גדול. אפילו לסוג של ייאוש. וזה עוד לפני שהוא התקיים. רק מלראות את ההזמנה המעוצבת ואת החתומים עליה. הייתה שם רשימה ארוכה מאוד של אנשים טובים מאוד, מכל גוני הציבור. רבים מהם אני מכיר אישית ומערך, רבים מהם אני לא מכיר אבל אשמח להכיר. מה שהקפיץ אותי היה הניצול הציני של אנשים טובים, מכל גוני החברה הישראלית, שבאמת חפצים באחדות ובשיח אחר, לטובת מהלך שבסופו של דבר נועד להשתיק את רוב העם (וגם אותם בעצמם). שלוש פעמים כבר התחלתי לכתוב והפסקתי באמצע. ובין פעם לפעם עבר, כאמור, שבוע ימים. כלומר, זה לא שספרתי עד עשר. ספרתי שבוע, ועוד שבוע, ועוד אחד.

נו, אז למה לא כתבתי? כי חז"ל אמרו במסכת יבמות ש"כשם שמצווה על אדם לומר דבר הנשמע, כך מצווה על אדם שלא לומר דבר שאינו נשמע". אני מגלה יותר ויותר, לצערי, שיש הרבה אנשים שלדבר איתם נגד מה שממוחג כ"אחדות" זה חסר סיכוי. זה פשוט דבר שאינו נשמע. האוזן שלהם לא פתוחה לדיבורים כאלה. אפילו מסרים מתונים יותר הם לא מוכנים להכיל. נגיד, לא דיבורים נגד אחדות, חלילה, אלא רק התייחסות באופן ביקורתי, קצת חשדני, לאלה שנושאים את המילה "אחדות" לשווא. שעושים אותה קרדום לחפור בו. שנאה.

אגב, ראיתי שני הסברים לדברי חז"ל ש"מצווה שלא לומר דבר שאינו נשמע", ולשניהם התחברתי באופן אישי. הפירוש הראשון, של המהרש"א, תולה את ההוראה הזו בחשש שהתוכחה שלך תגרום למושא הביקורת לשנוא אותך. ואני ממש לא רוצה שישנאו אותי. להפך, אני רוצה שיאהבו אותי. כמה שיותר. לעומתו המאירי מביא סיבה אחרת לגמרי, שמגיעה דווקא ממקום של ביטחון עצמי של מעביד הביקורת, לא מחשש שלא יאהבו אותו: "אף על פי שאמרו 'הוכח תוכיח את עמיתך' כל שיודע בו שאינו מקבל - אינו חייב בכך. אדרבה מוזהר הוא שלא להשליך פניניו לפניו או לפנייהם". איזה דימוי יפה. יש לך פנינים? אל תזרוק אותן על מי שלא יעריך אותן. חבל עליהן. אני לא יודע אם הייתי מגדיר את המילים שלי "פנינים", אבל נראה לי שגם חרוזים לא מומלץ לזרוק על מי שלא מעריך.

אז למה בכל זאת אני בסוף כותב? קודם כול אני לא כותב את כל שעל ליבי בנושא הטעון. את כל שעל עצביי. מה שתקראו כאן הוא גרסה מרוככת. אבל אני כותב כי אם לפני שלושה שבועות חשבתי שמיזמי ה"אחדות" שמובילים כאן 'אחים לנשק' ויתר התנועות של מבעירי המדינה בשנה שקדמה ל-7 באוקטובר הם סתם צביעות והיתממות, ומי שלא מרגיש את זה, וחושב שמכל עם ישראל לגווניו צריך להיזכר דווקא איתם, עם גדולי המפלגים ומעודדי הסרבנות ומוציאי דיבת הארץ רעה בעולם - שיהנה, מי אני שאהרוס לו את הריגוש (ואם מדובר ברבנים, אז בכלל, מי אני שאומר להם מה נכון ומה לא נכון?), אלא שבשבועות האחרונים נדמה לי שכבר ברור לכולם - טוב, לא לכולם, אבל לכל מי שמנסה קצת להבין לעומק את המהלכים - שזה לא עניין של צביעות, של ארגונים שעד לפני רגע שרפו את המדינה (על עילת הסבירות!) ועכשיו נהיו פתאום אנשי שלום ופיוס, מבלי שהביעו אפילו לרגע חרטה על מה שעשו כאן בשנה שעברה. זה הרבה יותר מזה. מדובר באסטרטגיה מתוחכמת שבאה לקדם בדיוק את אותן מטרות של השנה שעברה: לקרוע את העם שכל כך התאחד במלחמה ולהפוך חלקים גדולים ממנו - כן, גם את אלה שמחפרים נפשם בעזה בימים אלה באחוזים גבוהים בהרבה משיעורם באוכלוסייה - ללא לגיטימיים, למשיחיים, לאלילים, ולהחרים אותם. להחרים אותם בממשלה ולהחרים אותם בשיח.

אני מדבר על כל בוחר הליכוד, הציונות הדתית, עוצמה יהודית, ש"ס יהדות התורה ונעם. וסליחה שאני פורט את זה למפלגות. בעצם, לא סליחה. הנה, זה עוד דבר שהם גרמו לנו לחשוב: שפוליטיקאים הם דבר רע. אז נכון, יש פוליטיקאים טובים ויש טובים פחות, אבל יש לכם דרך טובה יותר לבטא את רצון העם? העם בחר את נציגיו. והנציגים שלו נבחרו כדי לקדם את הרעיונות שלהם בכנסת. ועכשיו, אחרי חמש מערכות בחירות שאלהיהם הם גררו את המדינה בגלל חרם על הנבחר

פרסומי ישראל

דירות
אחרונות

במחיר
לבונה

במעלה
לבונה

1,430,000 ש"ח

ילד מוֹוֹשֶׁלֶם

כל מה שילד צריך זה מבוגר אחד שיאמין בו ומבוגרת אחת או שתיים שתשגחנה עליו בזמן שהמבוגר שמאמין בו הולך לעבודה או ישן שנת בוקר אימתנית. בקיצור - יותר משהילד צריך מסגרת, ההורה צריך לשלוח אותו לאנשהו כדי לנשום.

אז אתם מתארים לעצמכם את האימה שאחוזתני כשהתבשרתי ביום ראשון ש"מחר אין מסגרת" לקטן בן השנתיים. מדוע לא הייתה מסגרת? אל לנו לדרוש במופלא מאיתנו. איך יצא שאין לו מסגרת בדיוק ביום שבו אשתי עובדת ואני אמור לנוח בבית? עוד קושיה מוצלחת. ואומנם מקובל לנו ששאלה טובה היא חצי תשובה, אבל במקרה דנן השאלה הטובה לא עלתה לסך עשירית תשובה. "אין ברירה, תצטרכי לקחת חופש מהעבודה", עדכנתי את אשתי.

"אבל אתה בבית מחר, אתה תהיה איתו", היא החזירה. "אני לא מכיר אותך", הסברתי לה, "אני בטוח שהוא קסם של ילד אבל לא שייך להשאיר אותי איתו, אני מתמחה בילדים מעל גיל חמש".

"וואלה, אז איך קוראים לחברה הכי טובה של אחינועם?" היא ניסתה לחשוף את הבלוף שלי, אבל סחבק לא פראיר. "לחברה הכי טובה של אחינועם קוראים אמא", עניתי נטול ציניות תוך שאני מפרח לבבות לכיוונה של אשתי.

הלבבות החמיצו את מטרם ואני מצאתי את עצמי בבוקר יום שני לבד בבית עם ילד שאני לחלוטין לא סגור עליו, כפי שכבר הבנתי מתקרית הבלוטימין המפורסמת.

אשתי תדרכה אותי שכל מה שעלי לעשות זה לסחוב אותו עד השנ"צ וכשהוא יקום היא כבר תהיה בבית. אז אורתי כסוג של גבר חלצי ויצאתי לדרך.

באופן טבעי החלטתי שנכון יהיה להתחיל במשחק היכרות. התיישבתי כשהילד מולי והסברתי לו את הקונספט.

"כל אחד יגיד את השם שלו ושם של חיה שמתחילה באות הראשונה של השם שלו. אני יאיר, יגואר".

"גלעד", הוא התחיל טוב, "מווווווו".

מאכזב מאוד. אלא אם כן לפרה המדוברת קוראים גאולה כמובן, מה שלא סביר.

השלב הבא בסדר היום שבניתי לעצמי היה לימוד משותף, וברוח ה"מווווו" בחרתי ללמוד איתו סוגיית המחליף פרה בחמור, בחינת חנוך לנער על פי דרכו. הרי הילד בעניין של בהמות. הילד היה נראה מרוכז, אבל כשבחנתי אותו על המשנה המדוברת נוכחתי לדעת שהוא לא הבין דבר וחצי דבר. אבל אני בחרתי להסתכל על חצי הכוס המלאה: החברותא הכושלת הזאת לקחה כמה שלקחה וכעת ניתן יהיה להשכיב את הילד לשנת צהריים ושלוש על ישראל.

מבט חטוף בשעון הראה שהשעה תשע וחמש דקות. לא אמרתי נואש. הרי בידוע שאין הקדוש ברוך הוא מכה את ישראל אלא אם כן בורא להם רפואה תחילה, ובאמת לפי חלק מהשיטות גינת המשחקים היא מאחד עשר הדברים שנבראו בערב שבת בין השמשות. בקיצור, לקחתי אותו לגינה לשרוף שעתיים.

התארגנו ליציאה והילד הבהיר לי שהוא לא מעוניין בעגלה. ובצדק, הוא כבר הולך יפה לבד. אלא מה, אחרי כשרת דרך של עשרה צעדים הוא החליט שדי לו בשכר הפסיעות המזערי הזה, ומכאן ואילך אני צריך לשאת אותו על כפיים כנשוא האומן את היונק כפשוטו. רוצה לומר, הילד רוצה להגיע לגינה, אבל רק

במחיר נזק לעמוד השדרה של אבא. הגעתי לגינה כשגבי רצון ומיד כשנחו עיניו של הילד על המתקנים הוא הודיע לי חגיגת שהוא עשה גדוילים. ואני משתמש במילה גדוילים כדי לשמור על קדושת הגיליון, הילד עצמו דיבר בלשון בני אדם.

אבל סחבק לא טיפש, הייתי ערוך לכל תרחיש והבאתי איתי מגבונים וחיתול.

בעגלה. שנשארה בבית. אז התחלנו לעשות את דרכנו חזרה הביתה, אלא שאז הילד ביקש שוב שאחזיק אותו, הפעם על הכתפיים. לא פחות. ואני לא צריך לספר לכם שחיתול מלא על הכתפיים זו רולטת האבהות האולטימטיבית. משחק על כל הקופה.

דקות מאוחר יותר הגעתי הביתה כשעורפי יבש וגקי ואני ערוך לברכת הגומל בשבת שלא לומר קידושא רבא לרגל הנס.

החלפתי את החיתול ואמרתי לעצמי שהכול לטובה, עכשיו יהיה אפשר כבר לדלג על הגינה ולגשת ישר לשנ"צ. מבט נוסף בשעון לימד שהשעה תשע ושתיים עשרה דקות. שמש בגבעון דום קטן עלינו.

חזרנו לגינה, הילד סוף סוף התחיל לשחק. הוא טיפס על הסולם והתגלש במגלשה הגדולה ישר לתוך שלולית מים שחיתכה לו בקצה המגלשה זכר לגשם האחרון. הוא ניגש אליי מהדס כפינגווין ומצביע על מכנסיו הספוגים במים.

חוזרים הביתה בפעם השנייה. "על הכתפיים!" הוא ביקש בלי בושה, אבל הפעם אמרתי שיש גבול. הברק לא מכה פעמיים.

חזרנו הביתה, שוב החלפנו חיתול פלוס מכנס. כעת אפשר יהיה בוודאי להכניס את הילד לשנ"צ, חשבתי. השעה הייתה תשע עשרים ושלוש.

כמזור אחרון ניסיתי להושיב אותו מול המחשב אבל הילד הזה, מתברר, בוחר סרטוני יוטיוב בשיטת האלימינציה. אני צריך להציע לו את כל הסרטונים הקיימים ברשת עד שנשאר רק סרטון אחד, שגם אותו הוא כנראה לא ירצה לראות. בסוף נחתנו על השיר "המפטי דמפטי", סיפורת של ביצה שישבה על חומה, נפלה ממנה, וכל עבדי המלך והאחשדרפנים והפחות לא מצליחים להרכיב אותה שנית.

למה כולם כל כך לחוצים להרכיב מחדש ביצה יומרנית רק השד יודע, כנראה המדיניות בממלכה הספציפית הזאת נסובה בעיקר סביב העיקרון של בל תשחית.

הבן שלי מיצה את היוטיוב אחרי דקה וארבעים שניות, ללמדכם שדור האינסטנט אין לו סבלנות אפילו לשבת לראות 50 דקות לולי כמו הילדים של פעם.

השעה הייתה רבע לעשר ואני לא ראיתי את השנ"צ באופק. הוצאתי לילד מגנטים ואמרתי לו שיתחיל לבנות את בית המקדש השלישי בזמן שאבא עוצם עיניים לדקה.

כשהתעוררתי השעה הייתה אחת וחצי ובית המקדש השלישי כבר היה בנוי לתלפיות. הבן שלי היה עסוק עד צוואר באפייה דמיונית במטבח הצעצוע שלו.

דקות לאחר מכן אשתי נכנסה בדלת.

"אני רואה שהוא כבר ער", היא אמרה, "ישנת טוב, חמודי?" אני הסתכלתי על הילד, הוא הסתכל עליי.

"הוא ישן כמו פרה. נכון גלעדי?" קרצתי לו.

"מווווווו", הוא אמר.

● תותח.

אשתי שאלה בקבוצה של הרחוב למי יש קורנפלור ואחת השכנות אמרה שיש. אז אמרתי לאשתי שתכתוב שהיא שולחת את הילד הגדול לקחת ואז אני אופיע וזה יהיה מצחיק. מה שלא ידעתי זה שאשתי לא זרמה וכתבה רק "יאיר יגיע" ואני הופעתי בדלת של השכנה ואמרתי לה "שלום אני הילד הגדול" ועכשיו אנחנו צריכים לעבור

לדעתי הקרע בין הסרוגים לחרדים סביב נושא הגיוס מבויס על ידי שני הצדדים במטרה להמחיש לחילונים אחת ולתמיד שסרוגים וחרדים זה לא אותו מגזר. ספיוולר: זה לא יעבוד

עכשיו שיש לי חיוב אז אנשים קבועים באים להעיר תוך כדי התפילה שאני מתפלל מהר מדי. אבל לא משנה מתי אני מסיים, כשאני מסתובב אחורה הם כבר אינם. פלא.

- עשית אמבטיה לילד?
- תגדירי אמבטיה
- האמבטיה בחדר האמבטיה
- כשמגדירים אסור להשתמש באותה מילה שאתה מגדיר
- קיצר עשית לו מקלחת מגבונים
- תגדירי מקלחת מגבונים
- לא אמבטיה
- כשמגדירים אסור להשתמש בשלילה
- קיצר הלך לישון מסריח
- ורעב

ברוח ה"מווווו" בחרתי ללמוד איתו את סוגיית המחליף פרה בחמור. הילד היה נראה מרוכז, אבל כשבחנתי אותו על המשנה המדוברת נוכחתי לדעת שהוא לא הבין דבר וחצי דבר. אבל אני בחרתי להסתכל על חצי הכוס המלאה: החברותא הכושלת הזאת לקחה כמה שלקחה, וכעת ניתן יהיה להשכיב את הילד לשנת צהריים. מבט חטוף בשעון הראה שהשעה תשע וחמש דקות

מאוחדת עצ אלויר!

לראשונה בישראל

מרכז רפואי נייד לבריאות האישה

כל הבדיקות במקום אחד:

מניעה וקידום
בריאות

HPV

בדיקות דם
וחיסונים

צפיפות
עצם

ממוגרפיה
US-I

לתיאום תור קרוב לביתך: Nayedet4u@meuhedet.co.il | 076-8135000

מאוחדת
רמה אחרת

***3833**

*ללא צורך בטופס התחייבות
מאוחדת - רמה אחרת גם בבריאות האישה

דביר שרייבר
dvirbe7@gmail.com

פרנקנשטיין מאוהב

לא חגגתי את יום האהבה ולא קניתי שוקולדים בניחוח שמנים ארומטיים. עכשיו אני לא יודע אם אני פטריוט יהודי או סתם קמצן

"אני לא שונא אותך, אבל אתה יודע מה? כן. זה חג נוצרי, אני לא חוגג אותך ואין לי שום כוונה להתנצר. זאת אומרת להתנצל".
"ועל זה שלא הבאת לאשתך מתנה בט' באב?"
"גם לא. מאיפה אתה יודע שלא קניתי כלום בט' באב?"
"אני מכיר טיפוסים אידיאליסטיים כמוך. אתה יודע איך אומרים אידיאליסט בעברית?"
"נו?"
"קמצן".

הגלובליזציה של ציר הרשע

"אני לא קמצן", מחיתי, "אני פשוט לא מוכן להוציא כסף מיותר".
"אהבה היא דבר מיותר בעיניך?"
"אצלי כל יום הוא יום אהבה".
"כל הקמצנים אומרים את זה. אז מה לגבי בושם יוקרתי בניחוח שוקולד?"
"לא".
"שוקולד מעולה בניחוח בושם?"
"שמע..."
"ערכת יצירה מודולרית? תליון ממס לבבות? מנורת לילה עם חריטה אישית זוהרת בחושך?"
"גם אם אני אקנה בושם מודולרי או מנורת חארט", אמרתי, "אתה יכול להיות בטוח שזה לא יהיה לרגל שום אירוע נוצרי".
"למה?"

"כי אנחנו יהודים, זה למה! בדיוק כמו שאני לא מציב עץ אשוח בכריסטמס, לא מתחפש בליל כל הקדושים ולא קונה שום דבר במבצעים של חג ההודיה לרגל נובמבר!"

הדוגמה האחרונה הייתה קצת מיותרת. הוא ידע, אין ספק. הוא ידע שאפילו קמצן כרוני כמוני קונה במבצעים הנכלוליים האלה של יום הרווקים הסינים או יום הקניינים הציניים. זה הכול עניין של כסף, אך ורק כסף. מישור הרי צריך להגיע את כלכלת העולם החופשי ולפרנס את ציר הרשע שמציף את העולם בנשק, רחפנים מתפוצצים ומארוזי שי מפופנים עם צפצפים.

"ולנטיין דיי הוא לא חג נוצרי", אחז פרנקנשטיין בידי ומנע ממני לברוח, "זה חג עולמי שמסמל אהבה, אחדות ופחד מאשתך. תהיה גלובלי, אל תהיה פרובינציאלי".

"אני פרובינציאלי?" נעלבתי, "אתה משכנע אותי לחגוג חג של גויים - ואני פרובינציאלי?!"

"כן", הוא לטש עיניים אל הארנק שלי, "אתה אדם מיושן שמסרב לצעוד עם הזמן. תסתכל סביבך - כולם מתלבשים כמו כל העולם, שומעים מוזיקה שפופולרית בכל העולם, אוכלים ג'אנק פוד כמו בכל העולם, חרדים מדירוג האשוראי כמו בכל העולם, וקונים מתנות לוולנטיין דיי בקניונים שנראים בדיוק כמו כל הקניונים בכל העולם. רק אתה חייב להיות שונה מכל העולם?"

נשאתי עיני אל ההרים כדי לראות מאין יבוא עוזרי. אבל בתוך הקניון לא היו הרים, רק גברים נואשים שהתרוצצו לחפש מתנות לחג הגלובלי בחנויות עם שמות גלובליים באנגלית גלובלית, יואו, כדי שאף אחד לא יטעה לחשוב שאנחנו לא חלק מהגלובליזציה העולמית. וכל הזמן הזה פרנקנשטיין הצעיר החזיק אותי ליד הכניסה לקניון, כדי לשכנע אותי להפסיק להיות חשוך ולהתחיל לראות את האור. רק אז עלה בדעתי שבעצם כניסה וכניסה הן מילים נורא דומות.

"נו", אמר הנבלנטיין, "מה אתה קונה?"
"שום דבר", חשקתי את שפתיי, "גם ככה כל מה שאני קונה אשתי תמיד הולכת להחליף".

"מצוין", אורו עיניו, "יש לנו קולקציה מהממת של פתקי החלפה עם לבבות ריחניים!"

בתנופה פתאומית משכתי ממנו את היד וברחתי. עם כל הכבוד, אני לא צריך לקנות שטויות כדי שאשתי תדע שאני אוהב אותה. אמרתי לה את זה פעם אחת לפני החתונה, אין סיבה שהיא תחשוב שמשוהו השתנה כל עוד אני לא מעדכן אחרת. ●

בגלל איזה וינשטיין אלמוני, כל הגברים בעולם צריכים להוציא כסף על שטויות? אילוסטרציה

"נו", אמר הנבלנטיין, "מה אתה קונה?"

"שום דבר", חשקתי את שפתיי, "גם ככה כל מה שאני קונה אשתי תמיד הולכת להחליף".

"מצוין", אורו עיניו, "יש לנו קולקציה מהממת של פתקי החלפה עם לבבות ריחניים!"

בכניסה לקניון עצר אותי בחור נמרץ מדי עם חיוך שלא מבשר טובות. "היי גבר", הוא אמר, "כבר קנית מתנה ליום האהבה?"
סימנתי לו עם היד שאני ממנה, אין לי כסף ואני לא מדבר עברית. הוא לא התרשם. "שתי דקות בחנות שלנו, ואתה יוצא מפה עם מתנה מהממת לוולנטיין", הוא הבטיח.

"למה שאני אקנה מתנה לפינחס?" שאלתי.
"איזה פינחס?"
"ולרשטיין".
"מי זה?"

"מנכ"ל מועצת יש"ע. לשעבר. זאת אומרת הוא חי וקיים, עד מאה ועשרים, אבל כבר מזמן לא במועצת יש"ע. שגם היא בעצם לא כל כך יש"ע אלא רק יו"ש, אבל אם יקרה נס ובעקבות המלחמה נחזור להתישב בחבל עזה במהרה בימינו, אז..."
הוא הבין שיש לו עסק עם חכמולוג, מה שרק החמיר את המצב כי עכשיו הוא לקח אותי כפרויקט. "חבר", הוא אמר, "אתה חופר".
"וגם ממנה", אמרתי וניסיתי לעקוף אותו, אבל הוא חסם אותי בעודי באיבי.

"סבונים אכילים בצורת לב", הוא אמר.
"הא?"
"המתנה המושלמת לאהובתך ליום האהבה. לארוז לך?"
"למה?"
"איך תיקח את הסבון בלי מארז?"
"למה שאני אקנה ממך סבון?"
"כדי שהיא תדע שאתה אוהב אותה".
"היא יודעת".

"מה דעתך על נרות ריחניים עם חיבור ג'י-פי-אס ובלוטות' מובנה?"
"מה... מה?!"

"אפשר גם להדפיס תמונה של שניכם על כרית, בצורת לב כמובן. זה משתלב מצוין עם הנרות והסבון".
"היא נאלצת לראות אותי כל יום בשידור חי, למה שהיא גם תרצה למרוח את הפרצוף שלי על כרית?"
"זה מה שאישה בדרך כלל עושה כשהגבר שלה שוכח להביא לה מתנה לוולנטיין דיי".

לא מתנצר על זה

זה כבר ממש עצבן אותי. בא איזה וינשטיין אחד אלמוני, ואז אחרי מאתיים אלף שנה מישוהו מחליט לאמץ את הדמות המעומעמת שלו כדי לשכנע את כל הגברים בעולם שהם חייבים להוציא כסף על שטויות, אחרת אשתם תטיל עליהם כרית, תתלה אותם על קיר או תצלה אותם על כירה. קחו למשל את יהודה וינשטיין, היועץ המשפטי לממשלה לשעבר, זאת אומרת לא הוא לשעבר אלא הממשלה, הוא דווקא העיד בעל כורחו בשבוע שעבר במשפט נתניהו ואמר על הפרקליטות דברים לא כל כך מחמיאים. אז מה, עכשיו יקבעו יום וינשטיין וכולנו נצטרך לכרוך בך בפני ליאת בן ארי ולקנות לה מתנות? בעצם תשכחו מה שאמרתי, מישוהו עוד עלול לקחת את הרעיון הזה ברצינות.
"סט חלוקים לאמבטיה במרקם חלוקי נחל", הציע וינשטיין. לא וינשטיין, פרנקנשטיין. זאת אומרת הנודניק עם החיוך.

"למה חלוק?"
"חייבים חלוק לחג האהבה".
"אני חלוק עליך".
"או נישאר חלוקים", הוא אמר, "מה דעתך על מארוז רב-תכליתי של קוקטייל רומנטי ולק ג'ל בניחוח ארומטי?"
"תקשיב", נשמתי בכבדות, "אני לא אקנה שום דבר בגלל איזה נזיר נוצרי, ולא אכפת לי מי הוא היה ומי המנוול שהצליח להפוך את זה לעסק".

"איך אתה מדבר", הוא נחרד, "ולנטינו היה סמל האהבה!"
"אהבת הממון, אתה מתכוון".
"אתה שונא אותו בגלל שהוא היה נוצרי?"

בס"ד

נועל'ה בשרון

כשאוכל ואהבה נפגשים עם הציונות הדתית

נועל'ה מתחם האירועים של הציונות הדתית

צילום: אפי עטיאס

ארועים
עד 800
איש

ביחד נשמח. ביחד ננצח!

מזל טוב למשפחות שבחרו לשמח בנועל'ה:

משפ' שבח מרבבה | לזוג מיתר ודוד מאריאל | בית הכנסת 'ניצחון' סיום מסכת ממושב פורת | משפ' ענף מראש העין | משפ' חזות מתל מונד | משפ' פלס מהוד השרון | משפ' קורפנוב מצפת

חפשו בפייסבוק נועל'ה אירועי בוטיק בשרון
Noale-events.co.il

משעול גיל 1 כפר סבא
להזמנות: יורם 054-7009111

הסיסמוגרף היהודי

מצב הרוח של כולנו מחובר בחוט ששוזר את העם הזה ומאפשר לו לעבור יחד את העלויות והמורדות. אפשר להתנתק מדי פעם כדי להצליח לנשום, אבל לא לשכוח שאנחנו חלק מדבר גדול שההיסטוריה שלו נכתבת בימים אלה

רגישות גבוהה כל כך. זה מתיש. לפעמים נגמר האוויר ואי אפשר לנשום, לפעמים העצב לופת ואין לאן לברוח. ונכון, להיות קצת פחות אכפתיים זה אומר להצליח לקום טוב יותר בבוקר גם בזמן מלחמה, זה אומר שמצב הרוח שלך לא חווה עליות ומורדות מטורפות לפי החדשות. אבל זה גם אומר שהקשר לפלא הגדול הזה שנקרא עם ישראל קצת מיטשטש ואיתו היכולת לחיות במלוא הכוחות והעוצמה שהעם הזה מביא איתו.

האפשרות היחידה לעבור את כל זה (חוץ מאסקפזם מדי פעם, וזה בהחלט מומלץ) היא להבין שאנחנו חלק ממשהו הרבה יותר גדול מהיום האחרון, מהשבוע החולף או אפילו מהמלחמה הנוכחית. אנחנו חלק מההיסטוריה, היסטוריה של עם גדול שעבר הרבה דברים בדרך והצליח, וכותב עכשיו את הדפים הבאים בספר, וכדאי שאלה יכתבו טוב. בסוף יהיו פה נכדים שישאלו אותנו שאלות. כדאי שנוכל ללסוף להם את הראש ולהגיד שהיינו חזקים, שנשכנו את השפתיים, שהאמנו, שהתאמצנו, שפעלנו טוב גם כשהיה קשה. שידענו שלעם ישראל מגיעה מדינה נקייה מטרור, ועשינו הכול בשביל זה.

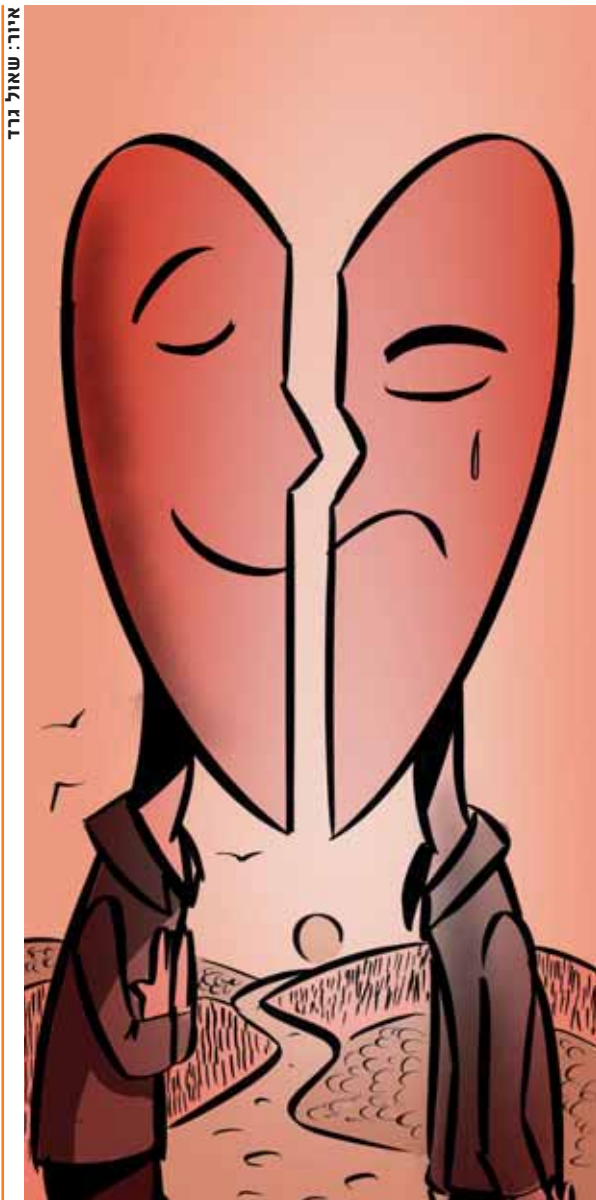
צה"ל מנצח

ועוד מילה על צה"ל ושב"כ ועל היכולות הפנטסטיות שהתגלו לנו השבוע. כוחותינו לוחמים כבר יותר מארבעה חודשים בצפון, ביהודה ושומרון וברצועת עזה. הם פועלים כל יום וכל שעה בתעוזה גדולה ומגיעים להישגים מרחיקי לכת. רק מהרג המחבלים אפשר לעשות משחק רביעיית: הארגונים, הגזרות, דרכי החיסול, מה שתרגו - צה"ל וכוחות הביטחון מבצעים.

חיילינו מתכננים מבצעים, נכנסים לקווי האש, חותרים למגע, כובשים, הורסים, אוספים מודיעין ונעזרים בו בשביל המבצע הבא. צה"ל משלב כוחות מחילות שונים בשיתוף פעולה נדיר. שיעור החוזרים לקרב אחרי פציעה חצה מזמן את ה-50 אחוזים. כוחותינו מתקדמים ומנצחים כל הזמן. אבל אנחנו לא כל כך שמיים לב. הלב נשאר ב"הותר לפרסום" ומסרב לזוז משם.

זה לא שלא מספרים לנו, אבל הדיווח של דובר צה"ל עובר לנו מעל הראש. אולי הוא נאמר בשפה צבאית, אולי במילים יבשות מדי. אולי אנחנו, במחילה, לא כל כך מאמינים למה שתתיאלופים מספרים לנו אחרי שמחת תורה האחרון. אבל בעיקר נראה שאנחנו אזרחים שמבינים את שפת האזרחות. אנחנו יודעים מה זה הרג, פצוע, חטוף, משוחרר. לא מבינים בגאוגרפיה או בדמוגרפיה של עזה, לא מבינים מה המשמעות של חיסול בכיר כזה או אחר או חשיפת מנהרה ארוכה ככל שתהיה. ערפל הקרב מטשטש את ההבנה שלנו ומונע מאיתנו לשמוח בהצלחות של צה"ל ובהישגיו היומיומיים והם רבים, רבים מאוד. והם יכולים לתת לנו עוד כוח ועוד סבלנות בדרך הארוכה אל ההכרעה.

המבצע שראינו השבוע יוצא מן הכלל בכל קנה מידה, ואף על פי כן הוא עדיין מעיד על הכלל: על האומץ, על הנחישות, על היצירתיות ועל המסירות של חיילינו בכל יום ובכל שעה כבר חודשים ארוכים. כדאי לזכור גם את זה. ●

שחרורם של לואיס הר ופרננדו מרמן משבי החמאס במבצע מסובך והרואי של צה"ל והשב"כ זקף גוויים שחוחים, הרים ראשים עצובים והרכה מעט את העצבים המתוחים. רובנו לא מכירים את לואיס ופרננדו, והנה השמחה על חזרתם של שני יהודים מהשבי הורידה דמעות שמחה. כולנו הרגשנו השבוע שהמשפחה התרחבה קצת בחזרה

יש ימים שבהם לא צריך לפתוח טלוויזיה או אתר אינטרנט כדי לדעת מה חדש. מספיק ללכת ברחוב, להביט באנשים ולראות האם הליכתם שפופה, פניהם קודרות והם משוחחים בטלפון בלחש, או שהם הולכים בצעד קל, מעט מרחפים, ושחוק על פניהם. זה לא קורה כל יום. אבל בימי גאות ושפל, ברגעי קיצון, ככה אנחנו נראים. הלבבות שלנו, של כולנו, בלי הבדלי דת, עדה ומפלגה, מחוברים בקורי משי זה לזה, ואם נרצה או לא נרצה אנחנו פעם למעלה ופעם למטה.

לפני כמעט חודש, כשאיבדנו ביום אחד 24 לוחמים, לא היינו מסוגלים להרים את הראש. הפה לא הצליח להתעקם לצורת חיוך, הלב הכבד הקפיא אותנו במקום, ומה שכן הצלחנו לעשות היה לאט ומעט. לאורך כל היום ריפרשנו את עמודי הבית של אתרי החדשות, גלשנו ברשתות, מתעכבים על התמונות, מנסים לגמוע עוד קצת מכל אחד מהנופלים, להרהר עוד כמה רגעים בחיים שהיו פה ואינם. ניסינו לשנן את השמות הרבים, לזכור לפחות פרט אחד על כל הרוג שנתן למעננו את חייו. כן, גם אם לא הכרנו איש מכל העשרים וארבעה, הרגשנו שהם שלנו, שאיבדנו קרובי משפחה, שרבים וטובים אינם כבר בינינו וזה כאב.

תמונת המראה השתקפה ביום שני השבוע. כולם האירו פנים זה לזה, משהו בלב נפתח, פרפר. גם במלחמה יש פתאום רגעים של שמחה ותקווה. שחרורם של לואיס הר ופרננדו מרמן משבי החמאס במבצע מסובך והרואי של צה"ל והשב"כ זקף גוויים שחוחים, הרים ראשים עצובים והרפה מעט את העצבים המתוחים. רובנו לא מכירים את לואיס ופרננדו. אולי שמענו על לואיס שהוא מכין פיצוץ נהדרות מבצק דק דק עם תוספות מיוחדות, אולי הכרנו את שמותיהם מהתפילות הרבות, אבל לא הרבה יותר מכך. והנה השמחה על חזרתם של שני יהודים מהשבי הורידה דמעות שמחה. כולנו הרגשנו השבוע שהמשפחה התרחבה קצת בחזרה. ושוב ניצתה תקווה שאפשר לחלץ לפחות כמה חטופים חיים מציפורני המחבלים הארוורים בלי להיכנע לדרישות המופרכות שלהם. פתאום ראינו שיש עוד דרכים, מסובכות, קשות, אבל אפשריות לעשות את זה. גילינו מחדש שיש בכוחות הביטחון שלנו תעוזה ויצירתיות ויכולות שהן מעבר לדמיון. נזכרנו שיש עוד ניסים גדולים. ואני לרגע לא שוכחת את שני הלוחמים שאיבדנו באותו יום ממש. גם דמעות צער היו באותו יום.

הקשר החזק הזה בינינו, שלט מצב הרוח שלנו, הוא כזה שאי אפשר להוציא לו את הסוללות ופשוט לנתק. הוא קדום מאוד ובכלל לא בשליטתנו. תשאלו את מי שניסה, ירד מהארץ, אימץ זהות אחרת, ובחודשים האחרונים קיבל תזכורות שהוא בעצם שייך לדבר הגדול הזה שנקרא עם ישראל.

הקשר התת־קרקעי הזה בינינו הוא שגרם להתגייסות חסרת התקדים למילואים, לערימות האוכל הבלתי נגמרות לחיילים, לתרומות הציוד לכוחות הביטחון, לחיבוק הלא נגמר לפצועים ולליווי מכל הלב למשפחות השכולות. ברקמה האנושית הייחודית הזאת טמונה היכולת שלנו להחזיק את המלחמה הזאת, כי אנחנו מרגישים בגוף את מה שעבר על תושבי הדרום, ואנחנו מרגישים את האיום על תושבי הצפון, ואנחנו מרגישים את תרחיש היפוך הקנים הולך ומתקרב ביהודה ושומרון אפילו אם אנחנו גרים בפתח תקווה או בתל אביב או בלוד. אבל בואו נאמר את האמת, קשה לחיות לאורך זמן עם רמת

בואו ללמוד וללמד את דור המחר ההרשמה נפתחה

תואר ראשון ותעודת הוראה

- גיל רך • מגשימות • יסודי • יסודות • על-יסודי
- חינוך גופני • שבילים • נתיבים • חינוך מיוחד • עוצמות
- אומנות ומדיה דיגיטלית • רג"ב תוכנית המצוינים

תואר שני

- ייעוץ חינוכי • חינוך לגיל הרך • מגוון ושיווין חינוכי
- חינוך גופני וספורט לאוכלוסיות בהדרה ובסיכון
- חינוך בעידן טכנולוגיית מידע
- הוראה ולמידה: פיתוח מנהיגות חינוכית
- הוראת STEM בגישה אינטגרטיבית

הסבת אקדמאים להוראה

- שח"ף: שיתוף חינוכי פעיל
- תמורות: למידה מבוססת מקום
- הכשרת הנדסאים ומהנדסים להוראה

מכינה קדם-אקדמית

- בגרותית • ייעודית להוראה

מענקים* ומלגות

המאפשרים
עד כיסוי מלא
של שכר הלימוד
בחלק מהתוכניות!

*6997

* מענקים ומלגות לזכאים בהתאם לתקנון
תוכניות ההכשרה ייפתחו בהתאם למספר הנרשמים

"יש בקרים שאני מתעוררת ותוהה לעצמי 'מה אני עושה פה?'. משפחת חיוט בדירה בחריש

חיים במצודתה

רבבות פליטים מיישובי הצפון חיים כבר ארבעה חודשים בלי בית, ומצפים למהלך צבאי מכריע שטרם החל. המשכחות, שכבר לא זכות לסולידריות ולחיבוק ציבורי, מספרות על הקושי לבנות חיים חדשים וזמניים במקום אחר, כשהלב עדיין מצפה לשוב לבית האמיתי

יוסף ארנפלד // צילום: שלומי יוסף

הודש אחרי פרוץ המלחמה חגגה משפחת חיות, שפונתה מקריית שמונה, בר מצווה לבנם. מובן שכל התוכניות המקוריות השתבשו. החגיגה נערכה בבית המלון בטירת הכרמל שבו הם שהו, ובעלי המלון פתחו את ליבם והרימו הפקה מכובדת. לקראת האירוע הייתה צריכה הודיה, אם המשפחה, לערוך סידורים לכבוד בר המצווה. "מצאתי את עצמי מסתובבת בקניון, ורואה שעולם כמנהגו נוהג. רציתי לעמוד באמצע הקניון ופשוט לצרוח: 'יש אנשים שמפונים מהבית. לו רק ידעתם!'". היא משתפת בגילוי לב.

הנתונים על עשרות אלפי תושבי הדרום שפוננו מביתם בעקבות המלחמה, גלויים וידועים לכול. הלחימה שמתרחשת סמוך לביתם משאירה אותם בכותרות ובמודעות הציבורית לאורך החודשים האחרונים. הרחק מאור הזרקורים נמצאים תושבי הצפון. החלטת הממשלה, שהתקבלה ימים ספורים לאחר פרוץ המלחמה, הובילה לפינוי כ-51,700 תושבים מאזור הצפון, מיישובים הסמוכים לגבול לבנון עד למרחק של 3.5 קילומטרים מהגבול. בתוכניות הפינוי נכללו העיר קריית שמונה, שלוש מועצות מקומיות: מטולה, שלומי וע'ג'ר, וכן עשרות יישובים בחמש מועצות אזוריות.

"זאת לא חופשה ארוכה במלון"

"בשבעה באוקטובר, כשפרצה המלחמה, הגזרה אצלנו התחילה להתחמם במקביל. היה ברור שלא נוכל להישאר", כך מתארת הודיה חיות (38), תושבת קריית שמונה, מרצה במכללת תל חי ובמכללת שאנן, נשואה לעמי שמנהל את האולפנית בקריית שמונה, ואם לארבעה ילדים. "כבר למחרת, עוד לפני שהוכרו הפינוי הרשמי - עזבתי עם הילדים. עמי נשאר בחמ"ל. היינו אצל חברים בחיפה. בהמשך עמי הצטרף אלינו. היינו שם שבועיים עד שעברנו למלון. ברגע שהחל הפינוי הרשמי, הצטרפנו לתושבי קריית שמונה שפוננו למלון קדם בטירת הכרמל. שם נכנסו הילדים למסגרות חינוכיות. היינו שם כמעט שלושה חודשים. בהתחלה זה נסבל, אבל לחיות במלון בשני חדרים נפרדים שיש ביניהם פער של כמה חדרים, לא היה שייך. הילדים שלנו ישנו בחדר בסוף המסדרון, ואנחנו היינו בתחילתו. בגלל העומס, לא הייתה אפשרות לחדרים צמודים. לחיות ככה תקופה כל כך ארוכה, זה לא בריא. אני לא מאחלת לאף אחד להתנסות בזה".

חיות מתארת שהחיים בבית המלון קשים ומאתגרים מכל כיוון אפשרי.

“כמובן בדברים הגדולים - כמו חיי משפחה, חינוך ילדים, בריאות נפשית, שפיות, פרנסה, הצבת גבולות וזוגיות. אבל לפעמים דווקא הדברים הקטנים הם אלו שיכולים לשבור אותך. למשל, היה לילה אחד שהתינוק שלנו היה חולה והקיא במיטה, ולא היו לי מצעים להחליף לו. הסתובבתי במסדרון של המלון בשלוש בלילה לחפש מצעים חדשים. כל מה שרציתי זה לחזור הביתה. או למשל כשהתחיל החורף ולא היו לנו בגדי חורף, המעיילים שלנו היו בבית. אנחנו לא מסכנים, ברוך ה' הסתדרנו", היא מבהירה. "אבל לפעמים לאנשים יש תחושה שאצלנו הכול סבבה, אנחנו בבית מלון ומתפנקים. מישחי אמרה לי 'חופשה ארוכה, איזה כיף'. היו לי דמעות בעיניים. הרגשתי שהיא לא מבינה כלום.

“זאת לא חופשה ארוכה, אלא תלישות מהמקום שלך”, מחדדת חיוט. “ברגע אחד הקב"ה זימן לנו אירוע כזה שאנחנו נאלצים לנדוד הרחק מהבית. זאת הרגשה של חוסר שייכות ותלישות מהקרקע היציבה, כשכל החיים נשארו מאחור. הבית זה כל ההקשר שמסביב. זה השכונה, המשפחה, הקהילה, בית הכנסת, החוגים של הילדים, העבודה שלנו ואפילו המכולת והספרייה העירונית. לא רק הדברים הגרנדיוזיים. הדברים הקטנים שנותנים לך הרגשה של בית, שאתה נמצא במקום שלך. הנדודים האלה מערערים את הנפש כל כך, במיוחד כשאנחנו לא יודעים איך ומתי נחזור ומה יהיה המצב כשנחזור. הרי כל המפה שם משתנה. אנחנו לא יודעים לאן אנחנו חוזרים בסופו של דבר”.

הודיה היא ילידת העיר שגדלה בקריית שמונה, והיא מכירה היטב את ההיסטוריה המקומית ועוקבת אחרי המתרחש בעיר בדריכות. “אנחנו מקבלים דיווחים מהשטח. מתרחשת שם מלחמה, חד-משמעית. אי אפשר להתעלם מזה. רק היום נפל טיל נ"ט בתוך קריית שמונה. בתחילת המלחמה נפל טיל בתוך האולפנית. נכון שגזרת הדרום בערה ראשונה והרבה יותר, לכן הפוקוס היה שם. אני לא יודעת מה האינטרס של צה"ל והתקשורת לא לדבר על זה יותר מדי. אני משאירה את זה לאנשי המקצוע. אני רוצה להאמין שהם יודעים מה הם עושים. אבל כן חשוב לי שהציבור ידע שהגזרה הצפונית לא יציבה. לא נוכל לחזור כל עוד האיום לא הוסר, כל עוד חיזבאללה על הגדר וכוח רדואן שם. אנחנו גרים בבית שהחצר שלו היא על ההר, שמאחוריו נמצא חיזבאללה במרחק של פחות משני קילומטרים. מישוה יכול לקחת אחריות שלא יחזור בצפון מה שקרה בדרום בשבעה באוקטובר?!” היא תוהה.

לדבריה, קריית שמונה ידעה שנים קשות והצליחה לשקם את עצמה רק אחרי מלחמת לבנון השנייה. רק אז, כשהאיום הביטחוני פחת, התחילה הפריחה של העיר. “כזוג וכמשפחה עבדנו קשה מאוד כדי להקים קהילה צעירה בעיר, של שמונה מאות משפחות. הצלחנו להביא הגירה חיובית גדולה. פתאום הצפון הפך להיות אטרקטיבי. הבינו את היתרונות והמתנות שיש במקום הזה. זה היה הבייבי שלנו, טיפחנו אותו ודאגנו שיעזרו משפחות. המשימה של יישוב הגליל, והגליל העליון בפרט - היא משימה לאומית.

זה לא צריך להדאיג רק אותי בלילה”.

הסולידריות דועכת

אחרי שלושה חודשים בבית המלון, הגיעו מים עד נפש, והמשפחה החליטה למצוא פתרון מגורים חלופי. “ברגע שהתחילו דיבורים ושר החינוך הכריז ששנת הלימודים תסתיים מחוץ לעיר, הבנו שהפינוי הוא ארוך טווח והחלטנו לשכור דירה. השיקולים בבחירת המיקום היו בעיקר ביטחוניים, איפה יש פחות אזעקות, ומצד שני - קהילה חמה שנוכל להיקלט אליה”.

כך הגיעה משפחת חיוט לחריש. “החיפוש אחרי דירה היה מתיש”, משתפת הודיה. “חיפשנו דירה שלושה חודשים אחרי שהתחילה המלחמה. רמת הסולידריות כבר דעכה, לצערי. זה לא היה כמו בהתחלה שאנשים פינו את הבתים כדי לארח. בעלי דירות לא רצו מפונים, או שהקפיצו את המחיר באלפיים שקל, או שלא רצו לחתום על חוזה לטווח הקצר. בסוף חתמנו עד הקיץ. זה הצעד הכי מפחיד שעשיתי בחיים שלי. לעקור את החיים שלי ולהחליט שאני במקום אחר שאני לא מכירה בו אף אחד. התחלנו כאן מאפס. יש לנו קצת חברים שהגיעו איתנו, אבל זה עדיין קשה ויש הרגשה של תלישות. למזלנו מצאנו בעל דירה שהיה מוכן להכניס סעיף לחוזה, שנוכל להשתחרר ממנו בהתראה של חודש מראש. כמעט שאי אפשר למצוא דירות כאלה”.

בהתחלה ניסתה הודיה למצוא דירה מרוהטת, אך זה לא עלה בידם - והם נאלצו לשכור דירה ריקה. “אנשים לא מבינים מה זה אומר. יש חברים שהתחילו לקבץ רהיטים מכאן ומשם, אבל הצורך לקבל תרומות וחסדים שם אותך במקום מורכב כל כך. ברגע אחד אתה הופך לנוק. זה דמעות בלילה. יש לנו הכול, רק שזה נשאר בבית בקריית שמונה. כדי להרגיש בבית, בחרנו להעלות חלק מהרהיט והחפצים על משאית. לא הובלנו את כל הבית, אלא בעיקר ריהוט בסיסי. מיטות וארונות למשל לא יכולנו להעביר. אני שמחה שעשינו את זה, כי זה נותן הרגשה של בית. פתאום החפצים שלנו קצת איתנו”. לצד ההתאקלמות, היא מבקשת להבהיר ש”לא עובנו את העיר, אנחנו מפונים שכרע נמצאים בדירה זמנית”.

אחד האתגרים הגדולים שבני הזוג חיוט מתמודדים איתם, הוא תחזוק העבודה. “אנחנו מתחזקים את העבודה מהרגע הראשון. כשהייתי במלון פתחתי את השנה האקדמית במכללת שאנן. יותר מחודש לימדתי בזום מהמלון. זאת הייתה סיסטואציה הזויה. כל הזמן הייתי צריכה לצבוט את עצמי כדי לוודא שזה אכן מה שקורה איתי כרגע. זה עוד לפני שהייתה מסגרת חינוכית נורמלית לילדים. הייתה רק שמרטפיה כמה שעות ביום. בשאר הזמן הייתי צריכה למצוא מישהו שיהיה איתם. המנקה הייתה נכנסת מאחוריי בזום ומעבירה סמרטוט. מציאות הזויה”, היא נזכרת.

על אף ההבנה שהציבור הישראלי צריך להמשיך לחיות את חייו כבשגרה, הודיה מצפה שלצד זאת לא ישכחו לדאוג למפונים. “אני לא רוצה שהמדינה תיעצר, אבל הייתי שמחה שאנשים יבינו ויגלו אמפתיה. זה קצת חסר לי. אנשים חושבים שרק עברנו דירה והכול בסדר. זה ממש קשוח. יש בקרים שאני מתעוררת ותוהה לעצמי 'מה אני עושה פה?'. כשאתה עושה רילוקיישן, אתה בוחר

בזה ועושה את הסוויץ' בראש. כאן הלב חצוי. הכול נעשה באילוץ, אתה מוצא את עצמך מתחיל חיים חדשים במקום חדש. גם הילדים עוברים טלטלות, ובאומץ ובגבורה רוכשים חברים חדשים ונכנסים למסגרות. זאת טלטלה גדולה”.

“אנחנו סבלניים. אנחנו לא רוצים להפעיל לחץ”, היא מבהירה. “אנחנו מוכנים לספוג את הטלטלה הזאת כל עוד נדע שזה למען מטרה ראויה, שהמדינה עושה את מה שהיא צריכה כדי להגן עלינו ומשמרת את המחויבות שלה לאזרחים. אני לא יודעת מה השיקולים שלהם, יכול להיות שהם רוצים לסיים קודם את המערכה בעזה ואז לעבור צפונה. גם תוואי השטח בצפון מורכב יותר. זה שטח הררי, עם הרבה יערות. מזג האוויר החורפי גם הוא פחות מתאים ללחימה. גם כמות החיילים מוגבלת, וצריך לחדש את הכוחות. אולי מחכים לרגע הנכון או לתנאים הנכונים. אני רק יודעת שעם כל האידיאלים וכל הרצון הטוב, לא נוכל לחזור כל עוד האיום הביטחוני לא מוסר”.

לדבריה, ההתיישבות בגבול הצפוני צריכה להיות משימה לאומית. “אנחנו צריכים להרגיש שזה משהו שבווער בעצמות של כולם. לא לוותר על חבל הארץ הזה ולתת לו לדשדש. אני לא יודעת מה יהיה עם קריית שמונה, כמה אנשים יחזרו. אף אחד לא יודע לדבר על היום שאחרי, אבל אנחנו רוצים להרגיש שזה אכפת גם למקבלי ההחלטות. ברמה האישית, שאנשים יגלו רגישות ויתפללו יחד איתנו. זה לא צריך להיות רק על הכתפיים שלי כמפונה, אלא כולם צריכים להיות מאחוריי”.

שבת עם המשפחה פעם בשבועיים

דודי שיין (51), נשוי לשלומית ואב לחמישה ילדים, מתגורר עם משפחתו במושב שתולה ב-13 השנים האחרונות. “אשתי היא במקור מקריית שמונה, מאז ומתמיד היינו צפוניים”, הוא מחייך. בשבעה באוקטובר שהתה המשפחה בקריית שמונה, בבית הוריה של שלומית. “כמו כולם, התבשרנו בבשורות הקשות. אל בית הכנסת הגיעו שמועות. במוצאי החג התמונה כבר הייתה ברורה יותר. חזרנו הביתה לשתולה, אך בתוך שלושה ימים עדכנו אותנו שמדינת ישראל קיבלה החלטה לפנות את היישובים צמודי הגדר, ובהתאם לכך התפנינו”.

מבחינתו כתושב שתולה, לא השתנה דבר בין השישה לבין השבעה והשמונה באוקטובר. “תרחיש האימים שהיה ידוע ומוכן בעבור יישובי הצפון צמודי הגדר, ליווה אותנו במהלך השנים. ידענו עליו והכרנו אותנו”, הוא מציין. היישוב שתולה כולו פונה למלון בנוף הגליל, ולשם עברה גם משפחתו עם שאר התושבים. הוא עצמו, מתוקף היותו חבר כיתת הכוננות, נשאר ביישוב. אחרי כמה שבועות, השהייה במלון הייתה קשה מדי למשפחה, והתקבלה החלטה לעבור להתגורר זמנית בקצרין, סמוך לאחותה של שלומית. “אחת לשבועיים אנחנו יוצאים שבת, ואני נוסע אליהם לקצרין”, הוא מתאר את שגרת חייו בחודשים האחרונים.

איך התחושה להיות בבית, כשאין אף אחד והיישוב ריק?

“זה אפילו לא מרגיש בבית. זה רק קירות, זה לא הבית. מעולם לא קראתי לאשתי - אשתי,

אלא ביתי. הבית שלי הוא היכן שאשתי והילדים נמצאים. הילדים הקטנים כבר נכנסו למוסדות החינוך בקצרין והשתלבו בבית הספר המקומי, בן נוסף נוסע כל יום לבית הספר שלו בעכו. זה לא פשוט”.

שיין הוא עצמאי שמחזיק עסק של ציוד לגינון. מובן שמתחילת המלחמה הוא לא עובד. “מכיוון שאני בכיתת הכוננות, למעשה אני מגויס בצו שמונה. המדינה משלמת את ימי המילואים, ויש גם פיצוי על אובדן ההכנסה מהעסק. אומנם יש המון הוצאות, אבל זה בסדר, אני לא מצפה שהדברים יהיו טובים ונחמדים. אנחנו במלחמה, וכל אחד צריך קצת להקריב. זה סביר לחלוטין להרגיש קצת לא נוח.

“אנחנו מגבים את הממשלה, ונחזיק מעמד כמה שנוכל וכמה שיידרש”, מזהיר שיין, “המצב הוא לא סטטי, יום יום יש ירי של טילים ופצצות מרגמה, וכמובן תגובה יום יומית של צה"ל. כך שיש לחימה, אומנם לא עצימה לגמרי - אבל יש מאבק. אנחנו משלמים את המחיר של לחיות במדינה מוקפת באויבים שמנסים לפגוע בנו. קטונתי מלהציע מה צריך לעשות. אני יודע בוודאות שמדינת ישראל עושה כמה שהיא יכולה כדי להחזיר את הביטחון לתושבים בצפון

דודי שיין, שתולה:

"אפילו שנשארתי כאן לבד, זה לא מרגיש בבית. זה רק קירות, זה לא הבית. מעולם לא קראתי לאשתי - אשתי, אלא ביתי. הבית שלי הוא היכן שאשתי והילדים נמצאים. הילדים הקטנים כבר נכנסו למוסדות החינוך בקצרין והשתלבו בבית הספר המקומי, בן נוסף נוסע כל יום לבית הספר שלו בעכו. זה לא פשוט"

ושומרת על הנחלה. צריך להבין, זה מפעל חיים של אנשים שהקיזו דם על המקום, זו אדמתם. קשה לה מאוד להתנתק. אני יכולה להבין אותה".

ראש מועצת מטולה מעדכן את התושבים מעת לעת ואף עורך שיחות אישיות עם תושבים, אך זה לא מרגיע אותם. "לפני כמה ימים הוא עדכן שבית הוריי נפגע מרסיסים לאחר שטיל פגע בבית סמוך. גם השר בני גנץ הגיע לשוחח עם הוותיקים. לאף אחד אין תשובות. לממשלה אין תוכניות. אף אחד לא יודע לומר כמה זמן זה ייקח, או מה יגרום לנו לחזור. תחושת הביטחון לא רלוונטית. אנחנו צריכים ביטחון ודאי - שהכוחות שלנו יהיו בפנים", היא קובעת.

לשיטתה, אם החיילים לא ייכנסו ללבנון - לא יהיה שקט אמיתי. "היינו בסיפור הזה, לפני שסגרו את הגדר הטובה. מאז אנחנו, תושבי הגדר, משמשים הגנה למדינה. לא עוד! הצבא צריך להיכנס ללבנון, צריך ליצור שטח חיץ מפורז שלא עוברים אותו. כל מי שיעבור אותו - לא יישאר חי. עדיין יש להם וילות צמודות גדר שמוארות וחוגגות, כשאנחנו צריכים לנדוד כפליטים ברחבי הארץ. ברור לנו שזה לא יכול להימשך. כמו שבעזה הרסו את השכונות הקרובות לעוטף, ככה צריך לעשות בלבנון. לא יכול להיות שנחזור לגור בבתים ויתצפתו עלינו כשאנחנו יוצאים לתלות כביסה. זאת לא מציאות הגיונית. לצערנו, למדנו את הלקח.

"אנחנו עדיין באותה תחושה שזה יכול לקרות. כמו שזה קרה בדרום - זה יכול לקרות אצלנו. התחושה המתסכלת ביותר היא שעדיין לא קורה שום דבר. אנחנו עדיין במדיניות הכלה, מתגוננים ולא יוזמים כלום. מחכים שיקרה משהו. פנינו את הבית כדי שייחלמו, יתקפו ויגיבו בהתאם. בינתיים זה לא קורה", היא משתפת בחוסר האונים. "הממשלה צריכה להתעורר ולהבין שאנחנו נותנים את הרוח הגבית לצבא, אך לצערנו מרגישים שלא נותנים לו לעבוד. מי שמנהל את הממשלה צריך לצאת מהבועה שהוא חי בה כבר כמה שנים, להתעורר ולעשות מה שצריך". ●

**טרי אקריש, מטולה:
"צריך להיכנס ללבנון,
ליצור שטח חיץ מפורז
שלא עוברים אותו. כל
מי שיעבור אותו - לא
יישאר חי. עדיין יש להם
וילות צמודות גדר
שמוארות וחוגגות,
כשאנחנו צריכים לנדוד
כפליטים ברחבי הארץ.
כמו שבעזה הרסו את
השכונות הקרובות
לעוטף, ככה צריך
לעשות בלבנון. לא יכול
להיות שנחזור לגור
בבתים ויתצפתו עלינו
כשאנחנו יוצאים לתלות
כביסה"**

יושבים להסתכל עלינו, לצעוק אלינו במגפון או ליידות אבנים לעבר שטחי החקלאים. אסור שהם יחיו שם צמוד אלינו".

"לאף אחד אין תשובות"

משפחתה של אקריש מחזיקה במשק חקלאי של עצי פרי נשירים - תפוחים, אפרסקים, נקטרינות ושזיפים. "מאז תחילת המלחמה, החקלאים לא יכולים לעבד את אדמתם. לחקלאי מטולה יש מאות דונמים של עצי פרי צמודי גדר, נטושים, ללא צפי לעתיד. כנראה יהיה מחסור בפרי ויבול גם בשנים הבאות בעקבות המצב. המצב עגום. מצד שני, דודה שלי נשארה בבית שלה במושב, יש לה בן שמשורת בכיתת הכוננות. היא עוזרת לחיילים

צילום: אריז בן שימון פלאש 90

"חד-משמעית, מתרחשת שם מלחמה". הרס מנפילת טיל בקריית שמונה

"בעלי נוסע מדי יום לעסק שלו בכרמיאל. בגלל זה אנחנו נשארים בבית המלון ולא עוברים לדירה, כדי שהילדים לא יישארו לבד כשאנחנו בעבודה". היא עצמה, כעובדת של משרד החינוך, שובצה בתור מחנכת כיתה ב' בכיתת ילדי המפונים שהוקמה למענם בבית ספר בטבריה. "זה מאתגר מאוד, ילדים בכיתה ב' שנאלצים להיכנס לבית ספר חדש בעיר זרה. אני לא נותנת שיעורי בית, אלא שיעורי חדר", היא מציינת באירוניה.

את ההצלחה לשמור על החוסן הזוגי והמשפחתי היא זוקפת בעיקר לזכות הקהילה והחברים, אך לא ברור כמה זמן הקהילה תחזיק מעמד בתנאים כאלה. "בזכותם אנחנו מחזיקים מעמד, אף שהרבה משפחות כבר מדברות על השלב הבא - איפה לגור, מתי לחזור, אם לחזור", מתארת טרי בכאב. "שאלות שכולנו מתחבטים בהן כל הזמן. מפחיד מאוד לחשוב על חזרה כפי שהמצב נראה היום. אלא אם תהיה כניסה רצינית ומשמעותית של צה"ל ללבנון, שבוודאות נראה בעיניים שהשטח נקי, שלא

ובדרום. יש לי ביטחון מלא שאנחנו עושים כמיטב יכולתנו. המציאות היא שחיזבאללה לא הולך לשום מקום, וגם אם ילך - הוא ינסה לחזור. בדיוק כמו שני מיליון העותים. זה מחיר שאנשים צריכים להיות מודעים אליו מעצם החיים כאן במדינת ישראל".

טרי אקריש (43), נשואה לאבי ואם לארבעה ילדים, היא דור חמישי במטולה, נצר למייסדי המושבה. בעשרים השנים האחרונות היא מנהלת מתחם צימרים בשם 'אחוזה במטולה'. נוסף על כך היא מחנכת בבית ספר יסודי בקריית שמונה. בשמחת תורה האחרון הייתה אקריש באירוע שיא של אורחים שחגגו שמחת תורה בצימרים, משפחה וחברים שהגיעו להתארח וקישוטי סוכה מתנופפים באוויר. "התעוררנו לבוקר הזוי עם תמונות מחרידות בתקשורת של מה שקורה בדרום, ואז קיבלנו הודעות מראש המועצה שבשל המצב הביטחוני - הצבא משתלט על הגזרה. חיילים התחילו להיכנס לתוך הבתים, חלקם חיפשו מרחב מוגן. זה האות שקיבלנו כדי להתרחק מהמקום", היא משחזרת.

אף שבפועל בצפון עדיין לא קרה דבר.

"אנחנו משקיפים כל הזמן לכיוון לבנון, רואים את הדגלים הצהובים ואת האופנועים והרכבים הלבנים של האו"ם. ראינו איזושהי התרחשות, אבל לא ידענו בדיוק מהי. לא היו אזעקות, אבל גם בזמנים אחרים אין אזעקות, כי הכול אצלנו בטווח אפס. הבנו שבדרום זה כבר התפרץ, ושיחיזבאללה יכול בכל רגע להצטרף לחגיגה. אנחנו יודעים שזה חלק מהסצנריו שהם תכננו. מנהרות כבר חוונו, וגם ניסיונות חדירה כבר היו בעבר. ראיתי את התמונות של מחבלים פורצים לישראל, והבנו שזה יכול לקרות גם אצלנו. פה זה אפילו קל יותר. בחיים לא הייתה אווירה כזו".

ההנחיה החד-משמעית שקיבלו תושבי מטולה הייתה לפנות את המקום. בשעות אחר הצהריים התפתה משפחת אקריש לווילת אירוח בתשלום, ומשם המשיכו לבית הסבתא שמתגוררת בעפולה. אחרי עשרה ימים עודכנו שיוכלו להצטרף לפינוי המסודר של המדינה בבתי מלון בטבריה. "דאגו לנו למעוך שלם, כולל בתי ספר והסעות לילדים. כקהילה, מנסים לשמור עלינו יחד. עושים לנו פעילויות הפוגה מפעם לפעם, אבל זו לא מציאות שנוכל להתרגל אליה".

צילום: אילי מרנולין פלאש 90

"אנחנו עדיין במדיניות הכלה, מתגוננים ולא יוזמים שום דבר". כעילי חיזבאללה בלבנון מפגינים מול מטולה

צילום: לירון מולדובן

התחלה// נולד בפריז בשנת 1933. הבכור מבין שני אחים. "כנער אבא עלה מפולין לפלשתינה, אבל בעקבות המשבר הכלכלי העולמי הוא החליט להגר לאמריקה. בדרך עבר בצרפת ושם הכיר את אמא. הם התחתנו ואני נולדתי".

אבאמא// "אבא, מאיר לוצקי, נולד בכפר קטן בפולין. עלה לארץ בשנת 1917 מטעמי ציונות, והשאיר מאחור את המשפחה שלו. כולם נרצחו בשואה. את אמא רז'ין רבקה הוא הכיר בצרפת. אמא ילידת פולין, והיו לה 11 אחים ואחיות. כמעט כולם נספו בשואה".

טראומה// מלחמת העולם השנייה פרצה כשדניאל היה ילד קטן בצרפת. "באחד הימים היינו בכיתה. בדיוק שיננו את לוח הכפל כשלכיתה נכנסו חייל גרמני עם רובה ואיש גרמני בלבוש אזרחי שחור. הם התלחשו עם המורה והצביעו עליי. הייתי ילד יהודי יחידי בכיתה, וכל המבטים הופנו אליי. ואז המורה ניגשה אליי והודיעה לי שאני צריך להתלוות אליהם. הייתי בהלם, אני זוכר שנורא פחדתי. אני רואה חייל עם רובה, ולא יודע מה הם רוצים ממני, ואם הם יירו בי עוד רגע או לא. זו טראומה שמלווה אותי עד היום".

הדרכון// החיילים הגרמנים הובילו אותו לבית הוריו, ומשם הוא הובל למחנה הסגר. "למזלנו לאבא היה דרכון של המנדט הבריטי, וזה שמר עלינו לאורך המלחמה. בזכות הדרכון הבריטי אותי לא לקחו כמו את שאר בני הדודים שלי למחנות ריכוז. הגרמנים העבירו אותנו ברכבת למחנה הסגר בתוך צרפת ולא למחנות השמדה. אבל החופש נלקח מאיתנו, הועברנו ממחנה למחנה, והיו ימים לא קלים".

טראומה 2// "היינו במחנה פואטיה במרכז צרפת, ומפקד הגסטפו של המחנה בא אלינו. כולנו נעמדנו והוא הסתובב בינינו, ופתאום הסתכל על אמא ואמר: תראי, את אומנם מוגנת דרך הדרכון של בעלך, אבל הילדים שלך הם כבר בעלי אזרחות צרפתית, ואם אנחנו מאוד רוצים - אנחנו יכולים לקחת אותם. הרגשתי איך אמא באותן שניות החסירה פעימת לב. אני לא יכול לשכוח את זה עד היום".

השחרור// "בשנת '44 היינו במחנה ההסגר ויטל. זו הייתה עיר תיירות, שהגרמנים שמו סביבה גדר תיל והפכו אותה למחנה הסגר לכמה אלפי בני אדם. באותו יום היו הפצצות של בעלות הברית. הגרמנים שמו אותנו במרתף עד שבסוף הגיע רגע השחרור. אחד החיילים האמריקנים נתן לי את הרובה שלו, והציע שאלך לידו ואעזור לו להוביל את השבויים הגרמנים. כילד באותם רגעים הייתה לי הרגשה של היי ואפילו של ניצחון".

לבד בארץ// אחרי המלחמה המשפחה הייתה צריכה לבנות את עצמה מחדש. את דניאל בן ה-16 שלחו ארצה במסגרת עליית הנוער. "הגעתי לארץ בספטמבר 1949 והתחלתי פרק חדש בחיי. באותן שנים בן גוריון שכנע את האנשים לשנות את שם המשפחה לשם עברי. כך שיניתי את שמי מלוצקי ללוז".

לשחק// במשך השנים שימש מורה ומחנך בקיבוץ נירים לכיתות היסודי. בהמשך עבר ללמד גם בחטיבת הביניים. "נרבעתי בחידק התיאטרון בגיל צעיר. בכיתה א', כששאלו מי רוצה להשתתף במופע, אני מיד התנדבתי לשחק. לא ידעתי עדיין מה המשחק עושה לי ועד כמה זה בתוכי. כשבגרתי והתאמנו לתיאטרון עם במאי ועשינו תרגילי משחק, הבנתי כמה התיאטרון משמעותי לי".

דניאל לוז

90

אב לארבעה וסב ל-12

תושב קיבוץ בארי

שורד שואה, איש חינוך ושחקן תיאטרון

חשבתי איך נצליח לשרוד את התופת".

דפיקות בדלת// אחרי שעות קשות ומורטות עצבים בממ"ד, נשמעו לפתע דפיקות וקריאות מהכניסה לבית. "עדנה אמרה לי לא לענות כי אלו בטח מחבלים. החיילים פרצו פנימה דרך החלון ודפקו לנו על דלת הממ"ד. הם אמרו שהם חיילי צה"ל ושהם באו לחלץ אותנו. התרגשנו מאוד. הם זירזו אותנו: תיקחו מה שצריך במהירות. חייבים לצאת".

מפונים// לאחר חצות, כשעל גבו תיק קטן עם מסמכיו האישיים ושקית שלתוכה שפך את כל חבילות התרופות - חולץ בשלום מביתו. "ככה יצאנו. עם הבגדים שעל גופנו. אחד החיילים תפס אותי ביד והוביל אותי בחושך מוחלט. מסביב עוד נשמעו קרבות ירי והכוחות שלנו עדיין נלחמו במחבלים. הכניסו אותנו לקומנדקר. היינו צפופים, מבוגרים, ילדים ותינוקות. הוציאו אותנו ככה משטח הקיבוץ". אחרי המתנה ממושכת הגיעה לבסוף ההסעה שהובילה אותם למקום מבטחים.

למלון// "הגענו למלון דיוויד בים המלח ביום ראשון בבוקר, בשעה חמש וחצי, אחרי שלא עצמנו עין ברציפות משבת בבוקר. מהרגע

שבעוטף, שם בנינו בית קטן ויפה. כמה שנים לאחר שהתאלמנתי עברתי לקיבוץ בארי. שם גרתי עד לשבעה באוקטובר".

שישה באוקטובר// "קיבוץ בארי היה אחד מ-11 הנקודות שהוקמו בנגב במוצאי יום כיפור שנת 1946. השנה, ביום שישי, שישה באוקטובר, הייתה בבארי מסיבת יום הולדת נהדרת לקיבוץ. היו הופעות ואווירה טובה. הגענו הביתה מהחגיגות אחרי חצות והלכנו לישון. לא שיערנו לעצמנו מה עומד לקרות בעוד שעות בודדות".

שבת בבוקר// בשש וחצי בבוקר התעורר לשמע אזעקות צבע אדום ומתקפת טילים שלא ידע כמותה. "בת הזוג שלי עדנה ואני נכנסנו מיד לממ"ד. ראינו הודעות בווטסאפ שיש מחבלים בקיבוץ ושצריך להסתגר בממ"דים. עוד לא ממש הבנו כמה מדובר ועד כמה המצב חמור".

מחבלים בקיבוץ// "הבית שלנו ממוקם יחסית במרכז הקיבוץ, בשכונת הוותיקים. היינו בממ"ד. די מהר שמענו צעקות חזקות בערבית ויריות ממש לידנו. הרגשתי פחד מוות. חשבתי שהחיים שלי כנראה נגמרים היום. פחד כזה לא הרגשתי גם כילד קטן בצרפת. כל הזמן

עולה לבמה// אחרי שנים ארוכות כאיש חינוך, לאחר יציאתו לגמלאות, גילה ופיתח תחום חדש בחייו - התיאטרון. "לעלות על במה ולשחק זה הפסיכולוג הכי טוב שלי". בשנים האחרונות, למרות גילו המתקדם, כבר הספיק לקחת חלק בכמה הצגות תיאטרון.

החצי השני// רעייתו רותי ז"ל, ילידת הארץ, שימשה גננת ומורה לגיל הצעיר. "נישאנו בשנת 1965, כשאני הייתי בן 33 ורותי בת 27. היינו יחד כמעט חמישים שנה. גרנו בקיבוץ נירים. רותי נפטרה בפתאומיות לפני 11 שנים במהלך טיול בספרד. היא הייתה אישה חכמה והצליחה מאוד בעשייה שלה. היא הייתה לי חברה לחיים".

נחמה// "יש לי ארבעה ילדים ומשפחה טובה ואוהבת. אני אוהב מאוד תינוקות, וליוויתי את כל הנכדים שלי מגיל אפס. זכיתי ל-12 נכדים. אני חש שאני מחזיר בכך חוב לסבתא שוש ז"ל, אמא של אמא שלי מפולין, שהיו לה 12 ילדים, שאותם גידלה לבד כי היא התאלמנה בגיל צעיר, וכמעט כולם נרצחו בשואה".

בעוטף// "כשהיינו זוג צעיר, רותי ואני קבענו את ביתנו בקיבוץ נירים. באיזשהו שלב עברנו לגור ליד אחת הבנות שלנו במושב יכול

מכללת תורת הנפש לפסיכולוגיה יהודית
מזמינה אותך לשנות את הזוגיות מהשורש ולהצליח

לגעת באהבה

להכיר את סודות האהבה מתוך הנפש והמקורות
לטפל בבעיות הזוגיות מהשורש
לבנות בית נצחי עם שורשים עמוקים

סדנת זוגיות בלייב עם המרצה ריקי שפירא

6 ששה מפגשים בלייב | הקלטות הסדנה לצפייה ללא הגבלה

תורת הנפש
בדרך הבעל שם טוב
בראשות הרב יצחק נחבונר

לפרטים והרשמה
02-5662323
info@torathanefesh.org

קול קורא

פרס ירושלים לאחדות ישראל

אח אחר אח

מזמינים את הציבור הרחב להמליץ על אישים, ארגונים ועמותות הפועלות לחיזוק ערך האחדות במהלך מלחמת 'חרבות ברזל' וראויים לקבל את הפרס בקטגוריות:

פעילות מפוני דרום / פעילות מפוני צפון

פעילות עורף / מילואימניקים / יהודי התפוצות

הגשת מועמדות באתר unityday.org.il
עד יום רביעי | י"ט אדר א' תשפ"ד | 28.2.24

יום האחדות יתקיים ביום ראשון | ג' סיוון תשפ"ד | 9.6.24
הפרס יוענק בטקס בבית הנשיא כחלק מאירועי "יום האחדות"

unityprize.org | יום האחדות | י"ד יצחק נחבונר | Sonshine

רבקי גולדפינגר
rivki@besheva.co.il

מורשת קרב

אחים אלהינו

"יום אחד ישבתי בלובי המלון בים המלח וראיתי זוג דתי שיושב עם אחת הנשים מבארי. היא שיתפה אותם בכל מה שעברה, והם היו קשובים לה לחלוטין. הם לקחו על עצמם להיות שם בשבילה ולעזור לה לפרוק את החוויות הקשות שעברה, בלי שום חשבון. כשאני נזכר בזה אני מתרגש עד דמעות. הרגע הקטן הזה הוכיח לי שכל שנאת האחים בשנה החולפת הייתה מצג שווא, והמציאות היא אחרת."

שוויון בנא

"אני מאחל שהשותפות הזאת בעם, שנוצרה במלחמה, תימשך גם בעתיד, אבל זה לא מספיק. חייבים לשנות סדרים חברתיים שקיימים כיום בכל התחומים. כל הסקטורים באוכלוסייה חייבים להיכנס מתחת לאלונקה. כולם נדרשים להתגייס לצבא או ללכת לשירות לאומי בבתי חולים, בפעילות חברתית, הוראה בפריפריה, לתקופת זמן כמו בשירות סדיר."

לא לבדות

"יש להילחם בבורות. האפיקורסים בעבר ידעו תורה. אני עצמי למדתי יהדות בחיי והשתדלתי להכיר את המקורות. ואף על פי שאני לא איש דתי ולא צם ביום כיפור, כשהילדים שלי היו קטנים דאגתי לקחת אותם לבית כנסת ביום כיפור. שלא יגדלו בלי לדעת מה זה בית כנסת. חייבים לחנך, ללמד ולעודד לימוד ומחשבה. חז"ל ידעו להתווכח כמו שצריך, ואת זה שכחנו."

חולב חיובי

"בגילי הצעיר, 90 פלוס, אני משתדל לחשוב חיובי, וכשאאתה חושב חיובי ושומע מוזיקה טובה, או משהו אחר יכול לומר פרקי תהילים, כל אחד ומה שעושה לו טוב - זה מחזק."

הראשון שהגענו למלון אנשים טובים דאגו לנו ולכל מה שנוקנו לו. היו אנשים מכל המגזרים, דתיים וחילונים. פה ראיתי את ישראל היפה. משמונה באוקטובר, במשך חודשים היינו במלון, עד שהחלטנו לשכור בית בנאות אחווה ליד קריית מלאכי. רצינו כבר להרגיש הרגשה של בית."

שורד // "עברתי שואה פעמיים בחיי, בילדותי בצרפת ובטבח בבארי. לעבור את מלחמת העולם באירופה ואז לעבור תופת כזאת פה בבית שלי, במדינת ישראל, זה לא נתפס. אני עוד לא התאוששתי ממה שעברנו בשבעה באוקטובר. זו טראומה לא פשוטה בשבילי."

השגחה פרטית // "היינו בממ"ד משש וחצי בבוקר בשמחת תורה ועד חצות. השכונה החדשה שהייתה ליד הגדר עברה טבח נורא. המחבלים עברו עם טנדרים את הגדר, שרפו בתים, רצחו ובזזו. אנחנו היינו יותר במרכז. ירו על הבית לידנו, במרחק שלושה מטרים מאיתנו, ואלינו הם לא הגיעו. למה? אני לא יודע להסביר. אני אדם לא דתי ומאוד רציונלי, אבל הגעתי לתובנה שהנפש שלנו לא הולכת לאיבוד אחרי מותנו. כנראה הנשמה או האנרגיות, כל אחד יקרא לזה איך שיבחר, קיימות. ייתכן שהנשמות של היקרים לי נתנו לי הגנה באותה שבת."

חנה קטן
chanakatan@gmail.com

עזה מאז ולתמיד

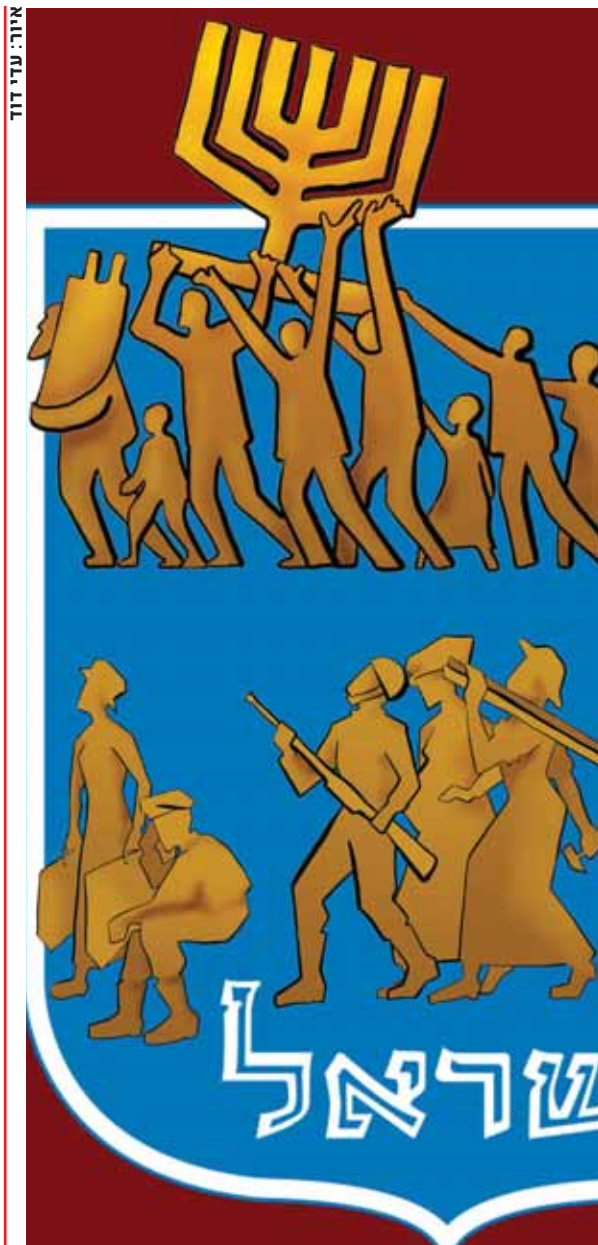
מעמד של עקורים, זנוחים ותלותיים. זה פגע אומנם בכולם, אך בעיקר באגו הגברי של הגברים, והתוצאות בהתאם.

תפילה מרפאת. מה כן נמצא כמשפר בריאות לגברים דתיים? בכתב העת 'הרפואה' התפרסם עוד מאמר המצביע על כך שהליכה לבית הכנסת והשתתפות בתפילות, במיוחד אצל אנשים מעל גיל חמישים, משפרות את הבריאות. במחקר נבדקו יותר מאלף ישראלים מעל גיל 50. נמצא כי השתתפות בתפילות במניין הייתה גורם מובא מובהק לשיפור במצב הבריאותי הכללי, עם ירידה בשכיחות של מחלות לב, קוצר נשימה, הפרעות בשינה ונפילות. ואם נאמר שהאינטראקציה החברתית במסגרת קהילת בית הכנסת היא המגינה מפני תחלואה, החוקרים ניסו לקשור בין קשרים חברתיים ובין התופעה לאו דווקא במסגרת ההליכה לבית הכנסת. נמצא שבית הכנסת הוא גורם מגן מפני מחלות בקרב יהודים מבוגרים באופן עצמוני, וזאת בלי לדבר על השפעת התפילה על התחלואה. מחקר נוסף שבוצע באוניברסיטת תל אביב הצביע על כך שתפילות מפחיתות את הסיכון ללקות באלצהיימר.

יש ספרות מחקרית גם בנושא השפעת הגירוש מגוש קטיף על היריון של נשים בדרום, שסבלו מהטילים שהגיעו בעקבות הגירוש. במחקר שנערך מטעם המחלקה לבריאות הציבור באוניברסיטת בן גוריון נמצא קשר סטטיסטי מובהק בין ירי הטילים מעזה ושלל האזעקות ובין היארעות גבוהה של הפלות עצמוניות אצל נשים משדרות. קבוצת הביקורת הייתה נשים הרות בקריית גת, שמחוץ לתחום הירי והאזעקות. לכל יולדת חושב מספר האזעקות שנחשפה אליהן במשך שישה חודשים. נמצא סיכון של פי 1.6 להפלות עצמוניות בנשות שדרות, והיה קשר ישיר בין מספר האזעקות ובין אחוז ההפלות. מה המנגנון הפיזיולוגי הגורם לכך? ייתכן שהדחק הנפשי שחשה האישה ההרה בעקבות הגירוש השפיע על התפקוד השלייתי ועל זרימת הדם לרחם. כנראה שהעוברים במעי אמם גם הם הזדהו עם הכאב.

זקנים וזקנות ברחובות גוש קטיף. הגירוש מגוש קטיף היה מוגה גירוש. הוא כלל עקירה לתמיד מהקהילה, מהאדמה, מהבית, מבית הכנסת, ממוסדות הלימוד, מהמקוואות ומחיי הקהילה. ואילו המפונים של היום אינם מגורשים, חס ושלוש, והם יחזרו בקרוב בעזרת ה' לבתיהם, וחלקם יקומו מעפר ויבנו בתים יפים עוד יותר ויטעו כרמים וגידולים טובים עוד יותר ממה שהצליחו הנמוכים שבבריאה להכתים בצבע אדום. אבל עדיין, כאשר אדם נדרש מהרגע לרגע להיעקר מסביבתו, הוא מרגיש כמו פרח תלוש ועלול לשלם על כך מחיר בריאותי וגם נפשי. ולעיתים דווקא להפך, אחת מחברותיי סיפרה שאימה פונתה מכפר מימון למלון בירושלים. תוך כדי השהות במלון, התאפשר לה לבצע בדיקה שהתקשתה לבצע בשירותי הבריאות בדרום. והנה נמצא שהיא זקוקה לטיפול דחוף, וכך נשלחה לבית חולים ירושלמי וחייה ניצלו. הכול מדויק.

והנה זה בא, החזרה לשם. הכנס רב המשתתפים שנערך לפני שלושה שבועות הוא רק ההתחלה. יש הנבהלים מצעדים מהירים מדי שאין לגביהם קונצנזוס. אני לא מספיק מומחית, אבל החזון קיים והרצון בוער והשכל הישר אומר שהצעד הנכון הוא לחדש את ההתיישבות בארץ עזובה. עוד תראו, עוד תראו כמה טוב יהיה. בעזרת ה' עוד תחזרנה שיירות של ילדים וילדות, זקנים וזקנות, משחקים ברחובותיה של העיר עזה, עיר ואם בישראל. ●

הגירוש מגוש קטיף היה מוגה גירוש. הוא כלל עקירה לתמיד מהקהילה, מהאדמה, מהבית, מבית הכנסת, ממוסדות הלימוד, מהמקוואות ומחיי הקהילה. ואילו המפונים של היום אינם מגורשים, חס ושלוש, והם יחזרו בקרוב בעזרת ה' לבתיהם, יבנו בתים יפים עוד יותר ויטעו כרמים וגידולים טובים שבבריאה להכתים בצבע אדום

כרם שלום, אווירית מלחמה. את קיבוץ כרם שלום אני מכירה מימים ימימה. בימי הגירוש מגוש קטיף שירת בני תחת פיקודו של אליזר פרץ, ה' ייקום דמו, באזור ציר פילדלפי. הוא סיפר לי שהוא משרת בקיבוץ כרם שלום, קיבוץ פסטורלי רחוק מכל רחש וסכנה. לא היו אז רשתות חברתיות, ואני קניתי את הסיפור. אבל אז באו ימי הגירוש הארוכים והחיילים שם, ובהם גם בני, כאבו את הנסיגה מציר פילדלפי, נסיגה של שפלות לאומית. אגב, הדגל שהונף אז בציר פילדלפי נמצא אצלו עד היום.

והנה, לאחר ח"י שנים של התחזקות והתחמשות של השפלים שבבריאה ואנחנו רדומים ושאננים, נצבע כרם שלום באדום בוהק, עת הפך לזירת דמים. כעת מעבר כרם שלום עולה לכותרות והארץ רועשת בשאלת חסימת הסיוע ה"הומינטרי" שעובר לחמאס. ברור שחייבים להכניע את חמאס, והדרך הטובה ביותר היא למנוע מהם את הסיוע הזה, שמאפשר את הישרדותם. יש רבנים הסוברים שמדובר בפיקוח נפש לאומי, ולכן מותר ואף חובה לעמוד שם גם בשבתות, למרות כבודה וחשיבותה הנשגבה של השבת. לעומתם יש רבנים הטוענים שזה אסור. מדובר בהערכת מצב שונה ולכן הפסיקה שונה, כי ברור שפיקוח נפש דוחה שבת.

הדינוים ההלכתיים סביב פיקוח נפש וריבונות והתיישבות היו קיימים גם לפני ימי הגירוש מגוש קטיף. גם אז כיכבה השבת בשו"תים בנושאים הקשורים למציאות הארץ-ישראלית. בימי שהותנו בנצרים היו דינוים על הליכה רגלית של תושבי היישוב בשיירה לכיוון הים של עזה בשבתות, כדי להפגין ריבונות. כמובן שזה הצריך ליווי של חיילים, ולכן עלו שאלות הלכתיות. המחלוקות הסוערות בנושא הזה הגיעו עד לב השמיים, בין השאר בין גיסי הרב חננאל קטן ובין בעלי הרב יואל קטן. למעשה, היו גם היו שיירות וליוו אותן חיילים. ולמרות מסירות הנפש של השבת, שהקריבה את מנוחתה על מזבח יישוב ארץ ישראל, גוש קטיף נמסר לנחותים שבאדם.

עקירה גרועה לבריאות. בין הגירוש הגדולים שלנו נמצאים המפונים מהעוטף, משדרות ומהדרום, ומהצפון הרחוק. גם ביישוב שלנו יש כמה משפחות חסרות דיור מתקוות שנחתו אצל הוריהן. אומנם המדינה עוספת אותם בכול מכול כול, אבל להיות נע ונד מחוץ לביתך, בלי מטבח, בלי פרטיות עם ילדים מתבגרים, בלי גישה למקומות לימוד ועבודה, זה משפיע לרעה על הבריאות, גם לטווח הרחוק. מחקר שנכתב בין השאר על ידי ד"ר סודי נמיר, שבעצמו גורש מביתו בנווה דקלים, אשר פורסם בכתב העת 'הרפואה' של ההסתדרות הרפואית, הראה שבקרב הגברים מפוני גוש קטיף נמצאה נטייה מוגברת לסוכרת סוג 2, להשמנה וליתר לחץ דם בהשוואה לאוכלוסייה הישראלית הכללית ובהשוואה לעצמם טרם הגירוש. המחקר הקיף אוכלוסיית מפונים של כשלושת אלפים איש, והשוותה את בריאותם לפני הגירוש, בשנת 2004, לבריאותם בשנים 2007-2010, לאחר הגירוש.

ההידרדרות הבריאותית הופיעה בעיקר בקרב גברים בני 45-54, והחוקרים קשרו בין תופעות אלו ובין שכיחות היתר של אבטלה שגררה איתה מצבי דיכאון וחרדה וחוסר בפעילות גופנית, שהרי חלק ניכר מהגברים עבדו בחקלאות טרם הגירוש וזה ניטל מהם. המגורשים חוו פגיעה קשה בדימוי העצמי כאשר נושלו ממעמדם כמתיישבים חלוצים ועצמאים כלכלית וקיבלו

פרוסת חזה עוף בתיבול שווארמה

זאת לא בדיוק שווארמה, אבל הטעמים הם מהמחזו הזה, וחזה העוף כאן פשוט הופך למעדן. חמש דקות של הכנה, השריה של שעה או אפילו כל הלילה, ומתקבלת מנה שכולם מתענגים עליה ורוצים עוד. אפשר גם לעשות אותה מפרגיות אם רוצים עוד יותר קרוב למקור, או מהודו, אבל אז זמן האפייה הוא 40 דקות.

כ-4 מנות

זמן אפייה:
20 דקות

זמן פשריה:
שעה או לילה

דרגת קושי:
קלה

מצרכים:

• 4 חצאי חזה עוף שלמים

לציפוי:

- 2 כפות פפריקה מתוקה paprika
- חצי כף פפריקה מרוקאית
- כף חוואליה למרק
- כפית כמון
- כפית כורכום
- כפית תבלין לעווארמה
- מלח ופלפל

לרוטב:

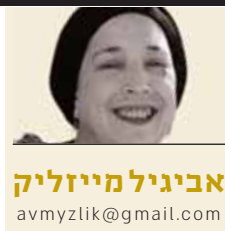
- חצי כוס טחינה גולמית
- מיץ מחצ' לימון
- 2 כפות שמן זית
- מלח ופלפל
- פטרוזיליה קצוצה

מנקים היטב את חצאי חזות העוף מכל שומן וסחוס. מערבבים את כל חומרי הציפוי, מורחים על החזות מכל כיוון ומשרים לשעה במקרר או יותר, אפשר גם לילה.

מחממים תנור לחום של 180 מעלות, מעבירים את החזות לתבנית בינונית וצולים 20 דקות.

בינתיים מערבבים את כל חומרי הרוטב יחד עם חצי כוס מים לקבלת רוטב טחינה.

כשהחזות צלויים, פורסים אותם לפרוסות דקות, מגישים יחד עם הרוטב, מפזרים קצת פטרוזיליה ומגישים.

אביגיל מייזליק
avmyzlik@gmail.com

קורבן תמיד

הצקות הילדים בימי ילדותי נטעו בי תודעה של קורבן. עם נישואי למדתי שהתקרבות היא אולי הדרך הקלה, אבל היא לא באמת יכולה לפתור בעיות

השבוע נסעתי עם חברה טובה לתל אביב לסיפורים. על חלק מהגשרים בדרך ראיתי שלטים מדכאים למראה עם מילה אחת: "הופקרנו". וחשבת לי לעצמי, כמה כיף שיש את מי להאשים.

בתור ילדה בבית הילדים היה לי קשה מאוד. בקבוצה היו הרבה בנים, לא היה אז ריטלין וכולנו גרנו יחד בבית אחד. בלי ההורים, עם מטפלות ומורות שאנחנו היינו העבודה שלהן וכנראה שלא תמיד היה להן כוח אלינו. הייתי ילדה דחוייה שסבלה הרבה, ובמשך שנים התהלכתי בתחושה ברורה של "עשו לי, פגעו בי, הציקו לי", עם התקרבות עוצמתית וחלוקה ברורה לרעים (כל הילדים האחרים) וטובים (אני כמוכן). את המנגנון הזה סחבתי לעוד הרבה מקומות בחיים. בכל קושי או בעיה שהתעוררו תמיד הרגשתי איזו מסכנה אני ואיזה רע מי שעשה לי. במשך שנים הייתי טלית שכולה תכלת, ומסביבה האנשים מתחלקים לשניים - הטובים שלא עושים רע לאיש, והרעים. כמה נוח וקל ופשוט להיות כך את החיים. להיות תמיד בסדר, תמיד הטובה, תמיד הצודקת, ולזרוק את כל הרגשות הרעים לפח הזבל של האשם התורן.

ואז התחנתני. עם בן זוג הכי לא צפוי. לא אחד אשכנזי שמאלני מאולף כזה כמו אלו מהמחוזות בהם גדלתי, לא אחד שיסכים לקבל על עצמו את כל האשמה ויבקש יפה סליחה. לא אחד שיאשר כמה שאני נפלאה והוא האשם. וזה היה בית ספר אולי הכי עוצמתי שקיבלתי בחיים. ואיזה נס, איזה מזל. בעזרתו הצלחתי לגלות את מנגנון האדם וההרס של ההאשמה. למדתי לעומק איך במקום להתמודד עם הכאבים שלי, עם הקשיים שלי, במקום להילחם על הטוב שלי, אני מאשימה. למשל, עם הילדים בכיתה. האמנתי להם, פשוט האמנתי להם שבאמת צריך לצחוק עליי ושאני ראויה ללעג ובזו, בתוך תוכי הסכמתי לזה. אז הפכתי אותם לרעים ואותי לטובה, אבל בפנים, במקומות הכי חבוים שלי, למדתי שמהו כנראה לא בסדר איתי. ולא התנגדתי. לא נלחמתי על עצמי. רק התמסכנתי. ובזכות בעלי למדתי שמי שמתמסכן נכנס למהלך של צדק. בתפיסה הפנימית שלו יש צודקים ויש טועים. הבעיה שבמאזניים של הצדק רק אחד יכול להיות צודק, והשני חייב להיות טועה. כך נוצרות מערכות יחסים שלמות שמבוססות על מאבקי כוחות סמויים של האשמה והצטדקות, כאשר המסכן שבטוח שהוא שיה תמימה שלא עשתה רעה לאיש הופך להיות פוגעני ותוקפני בלי שאפילו הוא ידע את זה.

להילחם על הטוב שבי

השיא של התופעה הזאת היה בעיניי בזמן הקורונה, כאשר התחילה תנועת המאבק למען השחורים (BLM), ובשם המסכנות אפשר היה להוריד אנשים לבנים לרצפה,

לשדוד חנויות ולהשתמש בכל אלימות מילולית שרוצים - כי הרי אנחנו מסכנים. שם האלימות של המסכן הייתה כל כך בולטת. אבל לא צריך ללכת רחוק, אצל כל אחד מאיתנו המנגנון הזה זמין וקיים. מספיק לבדוק מה עובר לנו בראש כשאנחנו נמצאים בחברה של אנשים. יש איזה קול פנימי כזה שמסמן את כולם: "הוא מתלבש מוזר", "היא לא משלנו", "איזה ילד יש להם, הם ממש לא יודעים לחנך", וכן הלאה. אותו מנגנון של מאבק כוחות סמוי שמאשר רק את מי שדומה לי יוצר כל הזמן מאבקי כוחות אינסופיים.

ושתי בעיות קשות יש למהלך הזה. האחת - מי שמסכן כל הזמן צריך למצוא אשמים במסכנות שלו, במקום להתמודד עם הרגשות הקשים שיש לו בתוך הלב. והשנייה - הוא לא באמת נלחם בשביל עצמו אף פעם, רק זורק את הבעיות שלו על מישהו אחר. וזה ממש כואב, כי מגיע לי שאני אלחם בשביל עצמי! אפילו כילדה בבית הילדים הייתי יכולה לעמוד מול הילדים ולהתנגד, לא לאפשר להם לפגוע בי, ולכל הפחות להגיב לכאב שלי לא בהורדה שלהם אלא פשוט על ידי מילים טובות ועידוד לעצמי. ברגע שלא עשיתי את זה והאשמת אתם - בעצם נשארת עם אישור פנימי שמהו לא בסדר איתי, ועם כאב שהלך איתי הלאה לכל החיים.

כך גם קורה שאדם הופך מישהו אחר לאשם במצב, מתמסכן ומחליש את עצמו, ויחד איתו גם את כל האחרים שמסביבו, במקום להתנגד לרע האמיתי שניצב מולו. הרבה יותר פשוט להחליט שהכול קרה בגלל אדם אחד, ובטוח אם נביא לכאן מישהו אחר הכול ישתנה. יותר קשה לעמוד על הרגליים ולהילחם בשביל הטוב של עצמך. והכי מצחיק שהאנשים האלה כל הזמן צועקים שמה שהם הכי רוצים זה שלום. ברגע שאתה מאשים - אתה נמצא הכי רחוק שאפשר משלום. כי שלום זו מציאות שבה יש מקום לשניים, ושני הפכים מצליחים להתקיים יחד זה לצד זה. כמו שכתוב "עושה שלום במרומיו הוא יעשה שלום עלינו": השם עושה שלום בשמיים בין שני כוחות שמתנגדים זה לזה - אש ומים. הדרך היחידה שהם יוכלו להיות בשלום היא המציאות שבה אף אחד לא ינסה לגבור על השני, אלא כל אחד יהיה קיים אחד לצד השני, עם הטוב והרע שבו. אבל ברגע שאתה מאשים אתה נמצא במהלך של צדק, מהלך שבו אין מקום לשניים אלא רק לאחד - אני, הצודק.

הדרך היחידה שבה העם שלנו יוכל להתקיים היא מציאות שבה נפסיק לחפש אשמים, נפסיק להצטדק ולהיאבק זה בזה, ונסכים להיות בשלום קודם כול עם עצמנו, על הטוב והרע והמורכב שבנו, ואחר כך גם עם כל האחרים שלנו, אפילו אם הם לא תמיד חושבים, מדברים ומתנהגים בדיוק כמונו. או אז, בקרוב ממש, יגור זאב עם כבש. ●

האמנתי להם, פשוט האמנתי להם שבאמת צריך לצחוק עליי ושאני ראויה ללעג ובזו, בתוך תוכי הסכמתי לזה. אז הפכתי אותם לרעים ואותי לטובה, אבל בפנים, במקומות הכי חבוים שלי, למדתי שמהו כנראה לא בסדר איתי. ולא התנגדתי. לא נלחמתי על עצמי. רק התמסכנתי

המכללה
האקדמית חמדת
חוסן, אמונה, חינוך.
קריית חינוך עדות נגב

דווקא כשיו בוגרים בעוטף ונרשמים ללימודים באקדמית חמדת

נפתחה ההרשמה לשנת הלימודים תשפ"ה

תואר שני M.Ed.
שנה אחת בקמפוס

בתוכניות:

| ניהול וארגון מערכות חינוך חדש! אפשרות לשילוב תזה
| התרבות היהודית בזיקתה אל התנ"ך והוראתה
| חינוך מדעי בהתמחויות: מדעים/ מתמטיקה
| חינוך מיוחד* בהתמחויות: לקויות למידה/ אוטיזם

*הענקת התואר מותנית באישור המל"ג

תואר ראשון B.Ed.
יומיים בשבוע בקמפוס

בחוגים:

| מתמטיקה | מדעים | אנגלית | ספרות | מקרא
| תושב"ע | הגיל הרך | חינוך מיוחד +
הוראה מותאמת (מתקנת) בקריאה,
כתיבה וחשבון

למידע והרשמה חייגו אלינו ***5280**

www.hemdat.ac.il

כשחוסן פוגש אמונה וחינוך

ביפין ג'ושי, סטודנט באקדמית חמדת, נחטף בשבעה באוקטובר מקיבוץ עלומים
ומוחזק עדיין ברצועת עזה. מחכים לך ולכל החטופים!

